

ਪਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼

Pardes Times Bi-weekly

8th year in Publication

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

www.pardestimes.com

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ. ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ

VOL- 8 No. 200 August 20, 2014

E-mail : info@pardestimes.com

Ph.: 510-938-7771,

ma boli pardes

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦੇ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਪੇਰੀ ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀ

ਉਮੀਦਵਾਰ ਗਿੱਛੇ, ਅਮਰਿੰਦਰ, ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਦਰਮਿਆਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿੱਸਿਆ ਮੁਕਾਬਲਾ

ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਰਮਿਆਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੇਲ੍ਹੀਆਂ ਅੱਖਾਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦੇ ਹਲਕਿਆਂ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਵੇਟਾਂ ਪੈਣ ਦਾ ਕੰਮ ਅੱਜ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। 25 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੇਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਠਾਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਚ 159 ਧੋਲਿੰਗ ਬੁਥ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਤਿਕੋਨਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵੀ ਦੋਵੇਂ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਤਾਰੇ ਹਨ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਰਮਿਆਨ ਇਸ ਵਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪ ਬਿਆਨ, ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ। 1 ਲੱਖ 51 ਹਜ਼ਾਰ ਵੇਟਰਾਂ ਵਾਲੇ ਹਲਕਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਅੱਡੀ-ਚੌਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਇਆ, ਉਥੇ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਡਟੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਹ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਲਾਮ-ਲਸਕਰ ਨਾਲ ਪਟਿਆਲੇ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੇ ਦੇਖੇ ਗਏ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਗਵਿੰਦ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਨੇ ਵੀ ਦੋਵੇਂ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕਈ-ਕਈ ਰੋਡ ਸੋਅ ਕੀਤੇ। ਸਤਕਾਂ, ਗਲੀਆਂ ਤੇ

FARMERS

ਅਟੋ, ਘਰ, ਬਿਜ਼ਨਸ, ਲਾਈਫ਼ ਇੱਸ਼ਰੈਸ ਦੀਆਂ ਭਾਗ ਉੱਤੇ ਕਾਰਾਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਹੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹੀ ਇੱਸ਼ਰੈਸ ਕਰਵੇਂ ਲਈ ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਜਾਂਚ।

* Auto * Home * Life * Umbrella

* Business Work Comp.

Duabba Insurance Agency
2450, PERALTA BLVD. SUITE 120, FREMONT, CA-94536
Ph. : (510) 797-7989
Fax : (510) 794-7398
Visit us@farmers.com

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

Gurcharan Singh Mann
Insurance Agent
Licence # 0C 70672

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਪਾਲਸੀ (ਅੰਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾ), ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਢਾਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

</

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਭਾਈ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ

ਫਰੀਮਾਂਟ: ਅਗਸਤ 8, 2014 ਦਿਨ ਸੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਭਾਈ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਫਰੀਮਾਂਟ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਆਖਰੀ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਹੀ ਰਿਹਾ।

ਸਸਕਾਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੀ ਸਾਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ

ਆਖਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਏਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਭਾਵ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ।

ਇਨਸਾਨ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 'ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼' ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਛੜੀ ਰਹ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ੇ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ੇ।

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ
ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ.

ਹੁਣ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਬਣਨਗੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਜੀਮੇ ਬੱਚੇ?

ਟੋਰਾਂਟੋ- ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਕਨੜਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਬਹੁਮਤ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਠੋਸਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਵਸਦੇ ਬਹੁ-ਗਿੱਣਤੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਮੁਸਕਲਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਵਰ੍਷ਾਂ ਤੋਂ ਮਾਪਿਆਂ-ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਆਂਦਿਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਫੂਜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸਖਤਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪਰ ਇਹ ਸਖਤਾਈਆਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕੀਆਂ। ਮੁਲਕ ਦੇ ਆਵਾਸ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸ ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ ਹੁਣ ਆਵਾਜ਼ੀਆਂ ਦੇ 'ਜਨਮ ਕਾਰਨ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖੋਣ ਦੀ ਵੀ ਵਿਉਤ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਭਿਣਕ ਸਥਾਨਕ ਅਖਬਾਰ ਟੋਰਾਂਟੋ ਸਟਾਰ ਨੂੰ ਪਈ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜੰਮਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਕ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ ਖੁਦ-ਬਖੁਦ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਉਸ ਦੇ ਮਾਪੇ ਬੇਸ਼ੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਦੇ ਸਹਿਰੀ ਹੋਣ) ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਅਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪਾਂਸਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਖਬਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ 2013 ਦੇ ਗੁਪਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਰਕਾਰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਜਨਮੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣ ਨਾਲ 'ਫਰਾਡ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਆਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਲੋਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਬੱਚੇ ਜੰਮਣ ਦੀ ਹੋੜ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਣੇਪਾ ਟੁਰਿਜ਼ਮ' ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਤਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਆਵਾਜ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬੱਚੇ ਜੰਮਣਾ ਅਤੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਜ਼ਖਬੂਤ ਰਿਸਤਾ ਨਹੀਂ ਜਤਦਾ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਤਰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਲਾਦ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਿਵਾਉਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੂਬਾਬੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਤਾਬਕ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਕ ਸੂਬਾਬੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੂਤਰਾਂ ਪੱਤਰ ਤੇਜ਼ ਕੇ ਇਤਲਾਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ 3,60,000 ਪੈਦਾਇਸ਼ਾਂ 'ਚੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 500 ਬੱਚੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਪੀਕਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਮਿਲਕਾਰਜਨ ਖੜਗੇ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਦੀਸਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ 75 ਫੀਸਦੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ ਮਿਲੇ ਹਨ।

ਪਹਿਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮੱਝਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਿਹਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੈਲਮਟ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰਦੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਰ ਦੀ ਸੱਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਣਾਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਹੈਲਮਟਲਜਮੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਤਕਾਂ ਤੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਰ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਵਿੱਚ 30 ਫੀਸਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ 75 ਫੀਸਦੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ ਮਿਲੇ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਚਾਰਨ ਆਫ ਰਾਈਸ ਅਤੇ ਫੀਡਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨਟਾਰੀਓ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

R.PAL SINGH TAX PROFESSIONAL

ENROLLED AGENT

BOOKKEEPING ACCOUNTS PAYROLLS
REAL ESTATE

*TAX: All types of Tax Returns: Individual, Business, Sales Tax

• Incorporation

• Insurance-Life Only

• Notary Public

Contact:

R.PAL SINGH

E.A # 00097224-EA, CRTP #A44237, Realtor #01481514

Life Insurance Agent # 0G76896

39159 Paseo Padre Pkwy # 103
Fremont, CA 94538

510-750-3464

singhrpal@sbcglobal.net

Singhtax.com "Enrolled To Practice Before The IRS"

E.A.

ਬਰਤਾਨੀਆ ਪੁੱਜੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮੰਗੀ ਪਨਾਹ

ਲੰਡਨ- ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਲੋਕ ਕੇ ਇਸੇ ਪੁੱਜੇ 34 ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੇ 35 ਵੱਡੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਮੰਡਿ ਸਿੰਘ ਕਪਰ ਕਾਬਲ ਵਾਸੀ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨਾਸਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸਿੱਖ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੋਗੀ। ਐਸੈਕਸ ਪੁਲੀਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਈਟੀਵੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦੱਸਣ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਟੇਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਤੇ ਇਹ ਹਵਾ ਰਹਿਤ ਸਨ। ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਚੈਨੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਡਰਾਊਣਾ, ਭਿਆਨਕ, ਅਤਿ ਡਰਾਊਣਾ ਕੁਝ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੱਲਿਆ।" ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟੇਨਰ ਵਿੱਚ 15 ਪਰਿਵਾਰ ਸਨ, ਜੋ ਲਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਹ ਹੋਰ ਤੋਂ ਫਿਰ ਕੰਟੇਨਰ ਵਿੱਚ ਇਥੇ ਪੁੱਜੇ ਸਨ। ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੱਖ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਟੇਨਰ ਟਿਲਬਰੀ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ 12 ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀਬੁੱਗ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਘੰਟੇ ਇਹ ਕੰਟੇਨਰ ਅੰਦਰ ਖਡਕਾਇਆ, ਰੌਲ ਪਾਇਆ, ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰਗਜ਼ਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ 20 ਮਿੰਟ ਨਾ ਕੱਢੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹ ਮਰੇ ਹੋਣੇ ਸਨ।

ਲੰਡਨ ਦੇ ਪਰਬ ਵੱਲ ਪੈਂਦੀ ਟਿਲਬਰੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਐਸੈਕਸ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕੁਝ ਚਿਰ ਹੋਰ ਕੰਟੇਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿੰਦੇ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ। ਪੈਂਦੀ ਬੋਲਦੇ ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਵਜੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਪੱਛ-ਪਤਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਈਟੀਵੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦੱਸਣ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਟੇਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ਾ ਹੋਣ

ਖਾਨਾਜੀਗੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਕਤਲੇਆਮ ਫਿਰ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ

ਖਾਨਾਜੀਗੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਸੁਨੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਯਾਨਿਦੀ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 500 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਦੇ ਘਟਨਾਕਮ ਨੇ ਇਰਾਕ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ ਅਜਿਹੇ ਪਤਾਅ 'ਤੇ ਪੁੱਛਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖੀ ਅਮਲਾਂ ਨੂੰ ਹੋਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦੱਖਲ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਸੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆਂ ਕਾਢੀ ਦੇਰ ਨਾਲ ਦੱਖਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਆਈ.ਐਸ.ਆਈ.ਐਸ. ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਬੰਬ ਸੁੱਟੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲ ਸਮਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਯਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਦੇ ਤੱਤੋਂ ਹੇਠ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਢੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਸਾਥੀ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਿਆਂ ਅਕਸਰ ਹਰ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਧੀ ਦੱਖਲਾਂਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਆਈ.ਐਸ.ਆਈ.ਐਸ. ਦੇ ਕੱਤੜਪੰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਜੋ ਖੁਨ-ਖਰਾਬਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਵੀ ਵਰਣਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਾਜਕਤਾ ਭਰੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੱਦਮ ਹੁਸੈਨ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਠੋਸੇ ਗਏ ਯੁੱਧ ਕਾਰਨ ਵੀ ਉਪਜੀ ਹੈ।

ਉਤਰੀ ਇਰਾਕ ਦੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਭਰਿਆ ਪੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫਿਰਕੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ 500 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਥੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖੀ ਅਮਲਾਂ ਨੂੰ ਹੋਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦੱਖਲ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਸੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆਂ ਕਾਢੀ ਦੇਰ ਨਾਲ ਦੱਖਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਆਈ.ਐਸ.ਆਈ.ਐਸ. ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਬੰਬ ਸੁੱਟੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲ ਸਮਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਯਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਦੇ ਤੱਤੋਂ ਹੇਠ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਕਾਢੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਸਾਥੀ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਿਆਂ ਅਤੇ ਦੱਖਲ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਕੁਤਨੀਤਕ ਯਤਨ ਕਰੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਬੇਸੱਕ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਕ 'ਚ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸੁੱਖੀ-ਸਾਂਦੀ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਪਰਤ ਆਉਂਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੁਰੀਕੇ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਗਜ਼ਾਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪਿਨਾਉਣੀ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦਹਿਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਈ ਵਾਰ ਇਰਾਕ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਤਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਕਰੀਬਨ 40 ਦੇ ਲਗਭਗ ਨੌਜਵਾਨਾਂ

ਤਾਕਤਵਰ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹਿਕ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਨ ਦੀ ਛੋਟ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲ ਕੋਈ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਕੁਤਨੀਤਕ ਯਤਨ ਕਰੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਬੇਸੱਕ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਕ 'ਚ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸੁੱਖੀ-ਸਾਂਦੀ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਪਰਤ ਆਉਂਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੁਰੀਕੇ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਗਜ਼ਾਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਰਾਹੀਂ ਇਰਾਕ ਵਿਚਲੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖਪੂਣੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਉਲੰਘ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਅਜੇ ਵੀ ਤੁਰੰਤ ਕੋਈ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਫੈਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਦਿਹਿਸਤ ਤੇ ਵਹਿਸਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਬਰਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਜਿਨੀ ਛੇਤੀ ਢੁਕਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਹੀ ਦਫ਼ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਸੈਕੱਤ ਅੱਤਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਇਹ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਇਸਲਾਮਿਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫਰ ਐਲਾਨਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਕੁਝ ਭਾਈਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਤਵਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਇਸਲਾਮ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਘਟਨਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿਚ ਬੇਹੱਦ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਉਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਰਾਹੀਂ ਇਰਾਕ ਵਿਚਲੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖਪੂਣੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਉਲੰਘ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਅਜੇ ਵੀ ਤੁਰੰਤ ਕੋਈ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਫੈਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਦਿਹਿਸਤ ਤੇ ਵਹਿਸਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਬਰਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਜਿਨੀ ਛੇਤੀ ਢੁਕਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨਾਂ?

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰੀ ਰੇਲ ਨੈਟਵਰਕ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ 'ਹੀਰਕ ਚਤੁਰਭੁਜ' ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਾਹਾ ਇਕ ਸਪਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ।

ਇਹ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲ ਆਪਣੇ ਰੇਲ ਨੈਟਵਰਕ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ ਔਸਤਨਾਂ 220 ਕਿਲੋਮੀਟਰ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 1000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ) ਦਾ ਵਾਧਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੁਪਰ ਫਲਟ ਰਹੇਣਾਂ ਨੂੰ 200 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ 350 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਤਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸੋਚਣੀ ਵੀ ਬੇਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਂਝੀਆਂ ਪਟੜੀਆਂ 'ਤੇ ਮਿਸ਼ਨਰ ਆਵਾਜਾਈ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੰਮੀ ਦੂਰੀ ਦੀਆਂ ਟਰੇਨਾਂ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਹਾਲ ਦੀ ਅੜੀ 70-80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਦੇ ਨੇਤ੍ਰੇ-ਤੇਤੇ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਸਿਰਫ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸਾਫਿਰ ਰੇਲਾਂ ਵਿਚ ਜੈਵਿਕ ਪਾਖਾਨਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸਾਫ਼-ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਚ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਟਰੇਨਾਂ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਡਾ ਵਾਲਾ ਰੇਲ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਲੋੜੀ

ਸੁਅਰਦਾਰ ਧਨਆ
510-377-4197

ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਸਾਡਰੇ
ਉਠਦਾ ਹੈ। ਲੈ ਇਹ ਕੀ ਭਲਾ
ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੋਈ। ਤਮਾਸ
ਕਾਇਨਾਤ ਜੋ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਂਦੀ
ਹੈ, ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ
ਜਾਗਦੀ ਹੈ। ਰਾਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ
ਪੰਛੀ ਆਲੂਹਿਆਂ 'ਚ ਚਲੇ
ਜਾਂਦੇ ਨਾ। ਫਸਲਾਂ, ਦਰਖਤਾਂ,

ਬਨਸਪਤਾ ਸਭ ਹਨਰ ਵਿਚ ਸੌਂ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਰੱਬ ਸੋਹਣੇ ਨੇ ਰਾਤ ਬਣਾਈ ਹੀ ਸੌਂ ਨੂੰ ਦੇ ਲਈ ਸੀ। ਪਰ ਇਨਸਾਨ ਅੱਜ ਇਕ ਐਸਾ ਹੈਵਾਨ ਬਣ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਦਿਨੇ ਟੇਕ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਤੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਕੋਈ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋਤ ਨਹੀਂ। ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਕਿਨਾ ਉਨ੍ਹਿਂਦਰਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰਾਤੀ ਦੇਰ ਨਾਲ ਸੁੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਜਾਗਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਸਵੇਰ ਦੇ ਸਰਜ ਦੀ ਲਾਲੀ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੰਜੇ ਤੋਂ ਉਠੋਂਦਾ ਹੈ, ਖਿੜਕੀ ਤੋਂ ਬੰਦ ਪਰਦੇ ਨੂੰ ਉਹ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਦਮ ਉਸਦੀ ਨਿਗੁਹਾ ਸਾਹਮਣੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਰਜ ਵੱਲ ਖਾਮੋਸ਼ ਭਰੇ ਤੇ ਭੁਸਲੇ ਪਹਾਤਾਂ ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਪਹਾਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗਰੂ ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਪਹਾਤਾਂ ਦੇ ਪਿਛਵਾਤੇ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਲਾਲ ਰੌਸ਼ਨੀ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਉਥੇ ਹੀ ਸੁੰਨ ਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਹਾਤਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਗਰੂ ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪਹਾਤ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਠੇ ਉਚੋਂ ਬਲਦ ਵਰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਪਹਾਤ ਹਾਥੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਧਰੇ ਕੋਈ ਪਹਾਤ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਲਖ ਦੀ ਲੇਪੇਟ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਪਹਾਤਾਂ ਤੋਂ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੰਹ ਤੇ ਪਸੀਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਕੀ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਚਾਹ ਦਾ ਕਾੜਾ ਪੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਚਾਹ ਨਾ ਪੀਆ ਕਰੋ। ਉਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਚਾਹ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਥਤ ਨਮਾ ਕਾੜਾ ਬਣਾ ਕੇ ਮੰਜੇ ਤੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਕ ਘੁੱਟ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਖਿੜਕੀ ਦਾ ਪਰਦਾ ਖੋਲ੍ਹੇ ਕਿ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹੇ। ਫਿਰ ਅਚਾਨਕ ਉਹ ਪਰਦਾ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਓ ਕੇਂਦ ਵਰਗੇ ਪਹਾਤਾਂ ਤੇ ਫਿਰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਪਹਾਤ ਹੋਰ ਵੀ ਭੁਸਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਉਹ ਫਿਰ ਪਹਾਤਾਂ ਦੀ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਚਾਹ ਕਦੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਿਆਰੀ ਕੀ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਬੱਸ ਜਿਹੜੇ ਕੱਪੜੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਤੇ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਫਸੇ ਉਹ ਪਾ ਕੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤੇ ਪੁੰਚ ਕੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਫਾਟਕ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫੀਜ਼ਲ ਤੇ ਧੂੰਏਂ ਦਾ ਮੁਸਕ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕਦਮ ਝੜੋਤ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਕੰਮ ਤੇ ਢਾਗੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਨੇ, ਹੱਸਦੇ ਨੇ। ਪਰ ਉਹ ਚੱਪ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖਸ਼ ਹੈ। ਉਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕਾਮਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਹ ਇਕ ਵਧੀਆ ਕਾਰੀਗਰ ਵੀ ਹੈ। ਛੁੱਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਵੱਡੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੰਹ ਤੇ ਆਏ ਪਸੀਨੇ ਨੂੰ ਪੂੰਝਦਾ ਹੈ ਤੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਮਰ੍ਹ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਕੱਪੜੇ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਖਿੜਕੀ ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਪਹਾੜਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਘਬਰਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਾੜ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੁਝ ਖਾਂਦਾ ਨਹੀਂ। ਚਾਹ ਦਾ ਕਾਡਾ ਬਣਾ ਕੇ ਉਹ ਫਿਰ ਪੀਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਲੋਈ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪੈਰ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਪਹਾੜਾਂ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪੈਂਦੇ ਨੇ। ਸੁਰਜ ਦੀ ਟਿੱਕੀ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਗੋਡੀ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਇਦ ਸੁਰਜ ਵੀ ਉਹਦੇ ਵਾਂਗ ਬੱਕ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਪਹਾੜ ਦੀ ਇੱਕ ਗੁੱਠ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡੇ ਪੱਥਰ ਉਤੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਰਤੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਪੱਥਰ ਦਾ ਅਸਲੀ ਰੰਗ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਹਨੇਰਾ ਹੋਰ ਗਾੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਸਾਰੇ ਪਹਾੜ ਡਰਾਉਣੇ ਭੂਤ-ਪਰੇਤ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਉਹ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਸੁਰਜ ਦੀ ਲਾਲੀ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀ ਹੈ। ਪਹਾੜਾਂ 'ਚੋਂ ਗਿੰਡ ਕੁਕਾਂ ਮਾਰਨ ਲਗਦੇ ਨੇ। ਕਿਧਰੇ ਉਲ੍ਲ ਉਸਦੀ ਹੌਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਨੇ। ਅਚਾਨਕ ਪੱਛਮ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ ਦਾ ਬੁੱਲਾ ਉਸਨੂੰ ਤੰਜੇਤ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਲੋਈ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਘੁੱਟ ਕੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਠਦਾ ਹੈ, ਅਚਾਨਕ ਇਹ ਪਹਾੜ ਉਸਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੇਲ ਜੋ ਇਕ ਬੇਹ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਨੇ। ਉਹ ਬੇਹ ਉਤੇ ਟੁੱਟੀਆਂ ਫੁੱਟੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਇਕ ਚਿੰਘ ਖਿੰਚਿਆ ਛੱਲਾ ਹੱਥ ਲੰਗਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਛੱਲਾ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣਿਆ-ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਛੱਲੇ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਫਿਰ ਉਸੇ ਪੱਥਰ ਤੇ ਆ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੰਖਾਂ ਬਿੱਲੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਹੱਥ ਉਸਦੇ ਮੌਢੇ ਨੂੰ ਹਲਣਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਮੁਤ ਕੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਗੋਰੇ, ਪਤਲੀ ਤੇ ਨਰਮ ਹੱਥ ਦੀ ਹੋਰ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਪਰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਪਤਲੇ ਤੇ ਲੰਮੇ ਨੱਕ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਝੀਲ ਨੁਮਾ ਸੰਦਲੀ ਅੱਖਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਉਹ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਫੜਦਾ ਹੈ। ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਰੂੱਪ ਰਾਧ ਖਾਮੇਸ਼ ਇਕ ਪਗਡੀਡੀ ਤੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਤੁਰ ਪੈਂਦੇ ਨੇ। ਅਚਾਨਕ ਭੁਰੇ ਤੇ ਭੁਸਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਪਹਾੜ ਸਬਜ਼ ਰੰਗ ਦੀ ਫੁਲਕਾਰੀ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਨੇ। ਝੀਲ ਨੁਮਾ ਸੰਦਲੀ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਬਜ਼ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਨੇ। ਉਹ ਉਚੇ ਉਚੇ ਸੰਘਣੇ ਦਰਖਤਾਂ ਵਿਚ ਬਣੀਆਂ ਪਗਡੀਡੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਦਰਖਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਰਦੀ ਚੰਨ ਦੀ ਚਾਨਣੀ ਝੀਲ ਨੁਮਾ ਸੰਦਲੀ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਖੁਬਸੂਰਤ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਏ ਸੁੱਕੇ ਪੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਜੋਰ ਜੋਰ ਦੀ ਪੈਰ ਮਾਰਦੀ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਹਵਾ ਦਾ ਤੇਜ਼ ਬੁੱਲਾ ਉਸਦੇ ਲਾਲ ਸੁਰਖ ਰੰਗ ਦੇ ਸਕਾਰਾਫ ਨੂੰ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਕਾਰਾਫ ਉਡਦਾ ਉਡਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਫੜਦੇ ਤਰੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਉਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਲਫ਼ਾਂ ਹਵਾ ਵਿਚ ਖਿੰਡ ਜਾਂਦੀਆਂ

ਰਾਵੀਓਂ ਪਾਰ ਮੇਰੇ ਰਾਂਝਲ ਦਾ ਡੇਰਾ- 2

‘શ્વરૂપ બનામ હળાલ’

ਕਿਸ਼ਤ
24ਵੀਂ

ਨੇ, ਉਹ ਵਾਰ ਵਾਰ ਝੀਲ ਨਮਾ ਸੰਦੱਲੀ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰ ਚੁੱਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਸਦੇ ਕੋਟ ਦੀ ਜੇਬ 'ਚ ਰੱਹ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੀਤ ਹਵਾ ਦਾ ਬੁੱਲਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਦੇਖਦੇ ਹੈਂ। ਉਸ ਦਾ ਤਿੰਖਾ ਨੌਕ ਠੰਡਾ ਨਾਲ ਲਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬੀਲ ਨਮਾ ਸੰਦਲੀ ਅੱਖਾਂ ਸਿੱਲੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ
ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਜੈਕਰ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੌਡਿਆਂ
ਉਤੇ ਆਪਣੀ ਜੈਕਰ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜੈਕਰ ਨੂੰ ਘੁੱਲ ਕੇ
ਫੜਦੀ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਬਿਜਲੀ ਕੱਤਕਰੀ ਹੈ। ਸਬਜ਼ ਰੰਗ ਦੀ
ਪਹਾੜਾਂ ਤੇ ਉੱਡੀ ਹੋਈ ਫੁਲਕਾਰੀ ਭੁਸਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ
ਹੈਂ। ਡੱਡੀਆਂ ਤੇ ਸੁੱਕੇ ਪੱਤੇ ਤੇਜ਼ ਤੇਜ਼ ਉਠਣ ਲੱਗਦੇ ਨੋ ਹੋ
ਉਹ ਇਕ ਲੱਕਤ ਦੇ ਪੁਲ ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਇਕ ਝੂੰਘੇ ਝਰਨੇ ਵੱਲ
ਦੇਖਦੀ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਖਡਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੁਲ ਟੱਕ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹੇ
ਚਿਰ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਲੰਮੀ
ਚੀਕ ਦੇ ਨਾਲ ਉੱਚੇ ਪਹਾੜਾਂ ਦਾ ਪਸਮੰਜਰ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ
ਸਾਰੇ ਪਹਾੜ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਚੀਕਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਨੋ। ਉਹ ਫੜ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ
ਪੱਥਰ ਉਤੇ ਬੈਠਾ ਬੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਰ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਧਰਾਂ
ਚਿੱਗਦੜ ਹੁਅਂਕਦੇ ਨੋ।

ਉਸਨੂੰ ਠੰਡ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਲੋਈ ਟੂੰਬੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਕਸਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜਿਆ ਛਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਨਿੰਘਾ ਨਿੰਘਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਢੁਕਾਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਕੇ ਲੋਈ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਚਾਨਕ ਉਸਮੁੰਹੀ ਬਹੁਤ ਭੁੱਖ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਉਸ ਟੂੰਬੀ ਬਾਸੀ ਮੱਕੀ ਦਾ ਟੁੱਕ ਮੱਖਣ ਰੱਬ ਦਿੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਕਾਡੁਨੀ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਗਿਲਾਸ ਦੁੱਧ ਦਾ ਪੀ ਕੇ ਉਸਦਾ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਦਾ ਬਕੋਵਾਂ ਲਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਪੁੱਛਦੀ ਪੁੱਤ ਅੱਜ ਸਕੂਲ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੱਪੜੇ ਬਚਲ ਕੇ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵੱਲ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ। ਲਹਿ ਲਹਾਉਂਦੀਆਂ ਕਣਕਾਂ, ਸਰ੍ਹੋਂ ਦੇ ਜ਼ਰਦ ਢੁੱਲ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ। ਉਹ ਕਵੇਖਿਆ ਕਿਤਾਬ 'ਚੋਂ ਇਕ ਵਰਕਾ ਪੜ੍ਹਦਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਦੂਸਰਾ ਹੱਦ ਕਣਕਾਂ ਦੇ ਨਿਸਰਤ ਰਹੇ ਸਿਟਿਆਂ ਉਤੇ ਫੇਰਦਾ।

ਤੇਜ਼ ਹਵਾ ਦੇ ਭੁਲ੍ਹੇ ਕਣਕਾਂ ਨੂੰ ਹਲਣਦੇ ਤੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਬਣਾਉਂਦੇ। ਉਹ ਲੰਮੇ ਲੰਮੇ
 ਸਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ, ਦਿਮਾਗ, ਚਿੱਤ ਸਭ ਰਾਜ਼ੀ
 ਬਾਜ਼ੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਣਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸਿੱਟਾ ਖਿੱਚਦਾ
 ਹੈ। ਉਹ ਉਸਦੀ ਡੀਲ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਚੱਬਣਾ ਸੁਝੁ
 ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਉਹ ਸੁਆਦ ਲੁਗਦਾ ਹੈ। ਉਹ
 ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਅਗਲਾ ਵਰਕ ਫਰੋਲਦਾ ਹੈ। ਤਾਰੇ ਮੀਰੇ ਦੰ
 ਗੰਦਲ ਉਸਦੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ
 ਦੁਰ ਦੇਖਦੇ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਸੁਰਖ ਦੁਪੱਟਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਸਦੀਆਂ ਝੀਲ ਨੂਮਾ ਸੰਦਲੀ ਅੱਖਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੀਆਂ ਨੇ
 ਉਸਨੂੰ ਉਸਦਾ ਤਿੱਬਾ ਨੱਕ ਹੋਰ ਵੀ ਸੁਹਣਾ ਲੁਗਦਾ। ਮਾਝ
 ਫੁਗ ਦੀਆਂ ਸ਼ੀਤ ਹਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਨੱਕ ਦੀ ਕਰੰਬਲ ਲਾਲ
 ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਕਿਹਿਆ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ਉਹ ਕੋਲ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸਿਆਹ ਰੰਗ ਦੀ ਸਲਵਾਰ

ਆਪਣੇ ਗਿੱਟਿਆਂ ਉੱਤੋਂ ਉਪਰ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਸੰਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਲਵਾਰ ਠੀਕ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਉਪਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾਂ ਤੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

ਅੱਖਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਫਿਰ ਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਚਾਰੇ ਅੱਖਾਂ ਨੀਵੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਗ ਦੀ ਅਖੀਰਲੀ ਚੀਰਨੀ ਤੋਤ ਕੇ ਸਾਗ ਨੂੰ ਪੌਣੇ ਵਿਚ ਬੰਨਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਕੱਛ ਵਿਚ ਦੇ ਕੇ ਉਹ ਤੁਰ ਪਈ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਸੁਰਖ ਚੰਨੀ ਨੂੰ ਸੱਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਸੁੰਨ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਉਹ ਕੁਝ ਬੱਲ ਵੀ ਨਾ ਸਕਿਆ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ। ਉਹ ਪਗਡੰਡੀਆਂ ਤੇ ਠੱਡੇ ਮਾਰਦਾ ਕਮਾਦ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਇਕ ਪੱਤੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਗਾਰਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਲੋਈ ਨੂੰ ਪੱਤੀ ਉਤੇ ਵਿਛਾ ਕੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਗੱਲਾਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਉਹ ਬੋਲੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨੀ ਕਿਹੜੀ ਏਂਤੂ ਸਾਗ ਤੋੜਦੀ। ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਫਿਰ ਸ਼ਰਮਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪੱਤੀ ਦੇ ਗਾਰੇ ਉਤੇ ਛਾਲ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਰੁਤਦਾ ਰੁਤਦਾ ਹੇਠਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਹਾਸੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਈ ਨੂੰ ਬਾਹਾਂ ਉਪਰ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਤੇਜ਼ ਤੇਜ਼ ਭੱਜਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਕਰਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ੋਰ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਗਾਵੇ। ਉਚੀ ਉਚੀ ਹੱਸੇ। ਉਹ
ਮੁੜ ਕੇ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਾਗ ਤੌਦੜੀ ਸੀ।
ਉਹ ਖੋਤ ਉਦਾਸ ਹੈ। ਉਹ ਕਣਕ ਉਦਾਸ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਦੋ ਢੁੱਲ
ਖਾਮੋਸ਼ ਨੇ। ਉਹ ਵੀ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੀਤ ਹਵਾ ਦਾ
ਬੁੱਲਾ ਉਸ ਦੀ ਲੋਈ ਨੂੰ ਉਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਸ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਇੱਝ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ,
ਉਂਤੇ ਉਂਤੇ ਹੈ। ਉਂਤੇ ਹੈ। ਉਂਤੇ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਪੱਥਰ ਉਤ ਬੈਠਾ ਖੁਦ ਪੱਥਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵ।
ਸਾਰੇ ਪਹਾੜਾਂ ਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲੇਪੇਟ ਵਿਚ
ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਸਮਾਨ ਤੋਂ ਚਮਕੇਂਦੇ ਤਾਰੇ ਉਸ ਵੱਲ ਦੇਖ
ਰਹੇ ਸਨ। ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਤਾਰਾ ਸੁਰਖ ਰੰਗ ਦਾ ਸਕਾਰਦ
ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਉਥੋਂ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ
ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲਾਲ ਸਕਾਰਦ ਵਾਲਾ ਤਾਰਾ ਉਸਨੂੰ
ਕਤਕ ਕਤਕ ਕੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਠ ਖਲੋਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ
ਤੁਰਦਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਬੱਤੀਆਂ

ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਸਹਿਰ ਲਟ ਲਟ ਬਲਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਲੱਗਦਾ
 ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਭੁਠੇ ਤੇ ਭਸਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਪਹਾੜ ਆਦਮ ਥੋੜ੍ਹੇ, ਆਦਮ
 ਥੋੜ੍ਹੇ ਕਰਦੇ ਉਹਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਣਾ। ਉਹ ਤੇਜ਼ ਕਦਮ
 ਤੁਰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਹੌਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਲਾਅਮ ਵਰਡਜਵਰਥ ਦੀ ਕਵਿਤਾ
 ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਵਰਡਜਵਰਥ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ
 ਹੈ, ਇਸਕੀ ਪੰਚਾਂ ਹੈ। ਵਰਡਜਵਰਥ ਲੀ ਤੈਨੀ ਤੈਨੀ ਤੈਨੀ

ਹ, ਉਸਨੂ ਪੁਛਦਾ ਹ। ਵਰਡਜ਼ਵਰਥ ਕਾ ਤਨੂ ਤਰਾ ਡਰਥਾ ਵਰਡਜ਼ਵਰਥ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਸਿਰਫ ਬਰਫ ਵਿਚ ਕੁਝ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੈਂਡਾ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਬੋਢੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਬਰਫ ਨੇ ਢਕ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਦੀ ਖਿਤਕੀ ਦਾ ਪਰਦਾ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਰਚੇਤਾ 'ਸੰਤ ਕਲਾਕਾਰ' ਸੇਭਾ ਸਿੰਘ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੱਖੋਵਾਲੀਆ

ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਚਪਨ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚਿੱਤ ਚੇਤਾ ਵੀ
ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਕਿ ਇਹ ਬੱਚਾ ਕਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ
ਪਛਾਣ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਬੁਰਸ਼ ਦੀ ਛੋਟ ਨਾਲ
ਬਣਾਏ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ,
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਚੰਦਰ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ, ਪੜ੍ਹੀ ਈਸਾ ਮਸੀਹ,
ਹਜ਼ਰਤ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਅਤੇ ਬਗਤ ਰਵੀਦਾਸ ਆਦਿ ਸਮਲ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਚਿੱਤਰ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾਂ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ
ਬਣਾਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਆਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿੱਸਿਆਂ
ਉਪਰ ਆਧਾਰਤ ਸੋਹਣੀ-ਮਹਿਵਾਲ, ਲੈਲਾ-ਮਜ਼ਹਨੂੰ,
ਹੀਰ-ਰਾਂਝਾ, ਸ਼ਾਹਜਹਾਂ ਅਤੇ ਬੇਗਮ ਮੁਮਤਾਜ ਸਮੇਤ ਹੋਰ
ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਏ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ 'ਚ ਸ਼ਰੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ,
ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ, ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ, ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ
ਲਾਲ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸਾਸ਼ਤਰੀ ਦੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਆਸੀ
ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ
ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਿਆ। ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਚਪਨ ਅਤੇ
ਰੁਚੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਹੋ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਹਰਗੋਬਿੰਦੁਪੁਰ
ਤੋਂ ਅੱਧਾ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਵਿੱਥ 'ਤੇ ਵਗਦੇ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ
ਦੇ ਕੰਢੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੋਟੀਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬਰੇਤੇ 'ਤੇ
ਆਪਣੀਆਂ -ਛੋਟੀਆਂ- ਛੋਟੀਆਂ ਉਗਲਾਂ ਚਲਾਉਂਦਾ ਅਤੇ
ਟੇਂਡੇ-ਮੇਢੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਯਾਰ-ਬੇਲੀ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ
ਟਿਕਟਿਕੀ ਲਗਾਈ ਦੇਖਦੇ। ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਖੇਡੇ ਸਮੇਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੱਤ ਟੁੱਟ ਗਈ ਲੱਤ 'ਤੇ ਸਹੀ ਪਲੱਸਤਰ ਨਾ
ਲੱਗਿਆ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਉਮਰ ਭਰ ਦੀ ਬੱਚ ਲਗ ਬੈਠੇ।
ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਹ ਬਗਦਾਦ (ਈਰਾਨ) ਚੱਲੇ ਗਏ ਪਰ
ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਕਲਾ ਦੇ ਦੀਵੇ ਨੂੰ ਜਗਾਈ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ

ਜੁਰਪ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚਿੱਤਰਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਵਲਕਾਰ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਮਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਦੋ ਹਸਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਅੱਤੇ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਨਿੱਧਿ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤਕ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਛਾਪੇਖਾਨੇ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਛਾਪੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਖੁਬਸੂਰਤ ਚਿੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਨੌਰ 1937 ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਆਰਥਿਕ ਤੰਤੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨੂੰ ਉਕੇ-ਪੁੱਕੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਲੱਖਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਬਣਾ-ਬਣਾ ਕੇ ਵੇਚੀਆਂ ਅਤੇ ਚੇਖਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਇਆਂ। ਹਜ਼ਰਤ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਸੰਨ 1949 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਸੰਨ 1960 ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਾਲਾ ਚਿੱਤਰ ਸੰਨ 1965 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਸੰਨ 1971 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ। ਇਹ ਚਿੱਤਰ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਟੁੰਬਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤਾਂ ਸਦਕਾ ਨਾਮੀ ਹਸਤੀਆਂ ਵੱਲ ਰੱਜਵੰਡੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ। ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੁਰਸ ਦੀ ਛੂਹ ਨਾਲ ਗੋਰਥਾ ਛੋਜੀ, ਫਿਲਮੀ ਅਦਾਕਾਰ ਪ੍ਰਿਸ਼ਵੀ ਰਾਜ ਕਪਰ, ਕਵੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਰਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ, ਅਕਾਲੀ ਫੁਲਾ ਸਿੰਘ, ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਐਸ ਐਸ ਰੰਧਾਵਾ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਵੀ ਬਣਾਏ।

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾ ਦਾ ਦਰਵੇਸ਼ ਗਾਇਕ ਬਰਕਤ ਸਿੱਧੂ ਤੁਰ ਗਿਆ। ਬਰਕਤ ਸਿੱਧੂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਚਮਕਦਾ ਸਿਤਾਰਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਲਾਤਾਂ, ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਟਿਆਲਾ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਇਸ ਰੌਸ਼ਨ ਚਿਰਗਾ ਨੇ ਇਸ ਘਰਾਣੇ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਤਾਨਾਂ ਤੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਰੂਬੜੂ ਕੀਤਾ, ਅਜਿਹਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਗਾਇਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਅੱਤ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨਾਲ ਜੁਝਦਿਆਂ ਵੀ ਬਰਕਤ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਕਦੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਜੋ ਪਾਇਆ, ਸਾਫ਼-ਸੁਭਰਾ ਪਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਦੀ ਕਮਰਸੀਅਲ ਗਾਇਕੀ ਵੱਲ ਮੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ। ਬਰਕਤ ਸਿੱਧੂ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਨਾਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਰੂਪਏ ਦੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਸੱਦੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਸੂਫੀਆਨਾ ਗਾਇਕੀ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਅੱਜਕੁਲੂ ਦੀ ਗੁਰਮਾਹ ਹੋਈ ਗਾਇਕੀ ਵਾਂਗ ਗੀਤ ਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸੂਫੀਆਨਾ ਕਲਾਮ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਗਾਇਕ ਜਦੋਂ ਗਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਕਬਰ ਵੇਲੇ ਦੇ ਤਾਨਸੈਨ ਵਾਂਗ ਮਨ ਦੇ ਚਿਰਗਾ ਬਲ ਉਠੇਂਦੇ ਸਨ।

ਸੁਖਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਜਾਂ ਮਾਨਣ

ਅਸੀਂ ਰਾਤ ਗਜ਼ਾਰੀ ਵਿਚ ਗਮ ਦੇ।

ਵਰਗੇ ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕਲਾਮ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ, ਗੁਲਾਮ ਫਰੀਦ, ਹਜ਼ਰਤ ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੁ ਦੀ ਬਾਣੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਦਰਵੇਸ਼ ਗਾਇਕ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਿੰਨਾ ਗਾਇਆ ਸਿਰੇ ਦਾ ਗਾਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਐਲਬਮਾਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਆਈਆਂ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਯੂ- ਟਿਊਬ ਤੇ ਸੁਣੋ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਵਿਚ 20ਵੀਂ ਅਤੇ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਗਾਇਕ ਸਾਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਸੂਫ਼ੀਆਨਾ ਕਲਾਮ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਾਇਆ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਬਰਕਤ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਜਨਮ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਾਨੀਆ ਵਿਚ 18 ਸਤੰਬਰ 1946 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿਦਿਆਂ ਬਰਕਤ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਜਿਸ ਥਾਂ ਗਾਇਆ, ਸਰੋਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਗਾਇਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਵੀ ਗਾਇਆ। ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਲਾਲ ਚੰਦ ਤੋਂ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਕਿ ਗਾਇਕੀ ਇਕ ਇਬਾਦਤ ਹੈ, ਖੁਦਾ ਦੀ ਮਿਆਰ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਜੇਬਾਂ ਨਾ ਭਰਨੀਆਂ।

17 ਅਗਸਤ 2014 ਨੂੰ 67 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਬਰਕਤ ਸਿੱਧੂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਸਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪੈਸਾ ਨਾ ਰਿਹਾ, ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਨੀ ਪਾਈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਮ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਗਾਇਕ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਹੰਝੂ ਵਹਾ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਦਰਵੇਸ਼ ਗਾਇਕ ਜੋ ਸੁਰ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਕੰਢੀ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਤੋਹਦਾ ਸੀ, ਕਦੀ ਮਾ-ਸਨਮਾਨਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਸਧਾਰਨ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਹੀ ਖਾੜੇ ਲਗਾਉਣ ਤੁਰ੍ਹ ਪੈਂਦੇ ਸਨ।

ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਗੁਰਬਤ ਹੰਦਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਇਸ ਸਪੂਤ ਨੇ ਕਦੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨਾਲ ਧਰੋਅ ਨਹੀਂ ਕਮਾਇਆ, ਅਸਲੀਲਤਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਨੇਤੇ ਵੀ ਨਾ ਫਟਕਣ ਦਿੱਤਾ। ਰਵਾਇਤੀ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ-ਕਹਾਉਂਦੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਬਰਕਤ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ 'ਪਰਦੇਸ਼ ਟਾਇਮਜ਼' ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਮ ਦੇ

**Balbir Singh M.A.
Editor in Chief & Publisher
e-mail: bsma54@gmail.com**

Tel : 510-938-7771. Fax 510-740-3521

6415 RUSCHIN DR. NEWARK, CA 94560

Cell : 530-315-1020, Tuba City

Web designed www.pardestimes.com

by Arman Bansil 510-569-2245

The Pardes Times And People Associated With It Are Not Responsible For Any Claims Made By The Advertisers And Don't Endorse Any Product Or Services Advertised In The Pardes Times. Please Consult Your Attorney Before , Buying/Hiring Contracting Through The Ads Published In The News Paper. The Pardes Times Is In Business Of Selling Spaces And Claims Made By Advertisers Are Not Tested/Confirmed By An Independent Source.

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਾਕਮ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਸੁਹੱਲੀ ਨਹੀਂ ਮੌਜੂਦ ਸਕਦੇ

ਬਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਸਰਹੱਦਾਂ ਉਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਧਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਫਿਲਹਾਲ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਰਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵੀ ਉਸਦੇ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਰਤ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਕ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨਾ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਮੁਤਾਬਕ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇੱਛਾ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਰਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਕਤ ਲਾਈਨ ਆਫ ਕੰਟਰੋਲ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਬੇਤਰ ਉਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਡਾਊਣੀ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਚੀਨ ਨਾਲ ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਸਾਧਨ। ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਕੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਹੱਲ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਕ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਬੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬੇਤਰ ਮੰਨ ਲੈਣ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਮੱਝੌਤਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਜਿਹਾ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਦਰਅਸਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ
 ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਜਿਹਾ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਚਮਤੀ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਉਤਪਨ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਰਾਗ ਛੇੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇੱਧਰ ਲਗਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਰਹੋਂਦਾਂ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਣਾਂ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਦੌਲੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੀ

ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਭੁੱਲ

ਜੁਲਾਈ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਸਤ ਆਣ ਛੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬਹੁਤੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਤਾਂ ਦੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਗਰਮੀ, ਪਿੱਤ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਿੱਡੇ, ਫਿਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਹਾਉਣਾ, ਭਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਦਿਨ। ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਮਝ ਆਈ ਤਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਇਸ ਦਿਨ ਨਾਲ ਯਾਚਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਣ ਨਾਲ ਲੱਥਪਥ ਹੋਏ ਸਵਾਲ ਜੁੱਤ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ।

ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਕਹਾਣੀ
 ਦੀ ਤੰਦ ਸੁਲਾਇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹਾਂ, ਇਹ
 ਹੋਰ ਉਲੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੌਚ ਇਨ੍ਹੀ ਬੇਵਸੀ, ਲਾਚਾਰੀ
 ਅਤੇ ਨਾਉਮੀਦੀ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਤਾਂ
 ਭੁਬਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਰੋਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ-
 ਕਦੇ ਦਿਲ 'ਚ ਹਉਂਕਾ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਸ਼! ਘੜੀ
 ਦੀਆਂ ਸੁਈਆਂ ਪਿਛਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੁਤ ਜਾਣ ਅਤੇ ਫਿਰ
 ਇਕ-ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਇੱਝ
 ਹੁੰਦਾ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਇਦ ਤੁਹਾਡੇ
 ਦਿਲ 'ਚ ਆਵੇ ਕਿ ਅਤੀਤ ਦੀ ਹੁਣ ਫਿਕਰ ਕਿਉਂ
 ਕਰਨੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਤੀ ਸੁਲਚਾ ਲਵੀ।

کرنا، اُن وُ ہی سُلک لڈا
کرئی مہینے لُنپ گاہے مئنْ کِرئی کِبم
دی چیز لیکھیاں، پتا نہی کلام مُرے کوئے لُرے
گائی ہے جاں میں کلام نالا ساًاید اسیہا ہر
ایک نال رُندا ہوے کی تُرسی کرئی ڈار چاہُنے
ہوئے ہی کڑ نہی لیخ سکرے اُتے کرئی ڈار
مُلے-مُلے کڑ نا کڑ لیکھیا جاندا ہے۔ کہیں دے
ہن کی لیخن دا کوئی مکھس د ہونا چاہیدا ہے،
ਜیس نال سماں نے کوئی سیئے میل سکے।

ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਵਲੋਂ ਹਿੰਦਿਆਂ
ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਪਲ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼
ਕੀਤੀ ਤੇ ਹੋਇਆ ਇੱਥ ਕਿ ਹੁਣ ਦੋ ਦੀ ਥਾਂ ਤਿੰਨ
ਧਿਰਾਂ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੀ ਕੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਵਾਂਗ ਪੁਲ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਦੱਸੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ? ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ
ਸੋਚਦੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਨ ਕਾਹਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਕੀ
ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਬਣ ਗਿਆ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ
ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਜ਼ ਚੀਜ਼-ਆਸਮਾਨ ਦਾ ਫਰਤ ਹੈ।

ਪੰਨਾਬੀ ਕੇ ਤਾਂ 'ਤੇ ਪੰਨਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ

Sinder Singh Pasiana
(Advocate)

Sinder Singh Pasiana
(Advocate)
Email :
sindersingh2009@gmail.com
(91-86991-19745 M)

ਰਹੇ ਹਨ, ਸਿਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਉਤੇ
ਉਨਾ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ, ਸਿਨਾ ਕਿ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਇਸ ਕਰੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ
ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਆਸਤ
ਵਿਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ
ਕਾਂਗਰਸ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ
ਸ਼ਰਦੀ ਹੈ।

ਕਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਭੱਖ ਨੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ ਰੀਜਾਬ ਦੀ ਪਰਤੀ

- गलमठ सिंहाल

ਚਾਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਾਇਦ ਹੋਰ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ 'ਚ
ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮੋ-ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੀ ਨਾ
ਲੱਭੇ ਪਰ ਸਾਡੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ
ਨੂੰ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਖਿਆਲ ਕਿਉਂ
ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ? ਕੀ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ
ਵਿਰਾਸਤ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਬਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿਰਸੇ
ਦੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਗੋਲਕ ਹੈ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਵਾਂ 'ਚ
ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਗੇ? ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਰਕੇ
ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਨਜ਼ਰ
ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ? ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਇਕ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ।
ਇਸ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਰੀ (ਕੈਨੇਡਾ) ਵਿਚ ਸੀ ਤਾਂ
ਇਕ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਲੰਚ ਕਰਨ
ਗਈ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
'ਸੇਲ' ਉਤੇ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ
ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ
ਸੁਖ ਨੂੰ ਆਸੀਂ ਕਿ ਚੌਪਈ ਦਾ ਬੋਲ ਪਾਵਾਂ?

ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿ ਜੁਸਾ ਜਾ ਮਗ ਸਨੌਰਾ? ਅਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੌਰਚੇ ਕਿਉਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ? ਪਿਛਲੇ 6-7 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਮਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਵਾ ਲਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਇੰਨੇ ਸਾਲ ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਟੰਗਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਇੰਨੇ ਲੋਕ ਮਰੇ ਗਏ। ਸੋਚਣ ਲੋਕ ਪਛ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ, ਕਿਤੇ ਵੀ ਸੁਨਹਿਰਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਆਮ ਲੋਕ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੇ ਕਿ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖੀਏ? ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਵਾਲੇ ਇਸ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਮਨ ਕਰ ਆਇਆ ਕੁਝ ਨਾਪ-ਤੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ 1947 ਤੋਂ 2014 ਤਕ ਕੀ ਖੱਟਿਆ ਅਤੇ ਕੀ ਗੁਆਇਆ? ਅਸੀਂ ਖੱਟਿਆ ਤਾਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਨਹੀਂ ਪਰ ਗੁਆਇਆ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨੰਬਰ ਇਕ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹੁਣ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਦੀ ਦੌੜ 'ਚ ਵੀ ਨੰਬਰ-1 'ਤੇ ਹੀ ਹਾਂ। ਸਿਖ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਸ ਉਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ, ਹਿੰਦੂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਵਾਉਣ ਤੋਂ ਡਿੱਜਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਵਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਾਇਆਦਾਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਾਵੇ?

'ਦੁਸ਼ਮਣ ਮਰੇ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾ ਕਰੀਏ ਸੱਜਣਾਂ ਵੀ ਮਰ ਜਾਣਾ'

Balbir Singh M.A.

Tel : 510-938-7771

ਮੈਂ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰ ਵੀ ਇਹ ਸੱਤਰਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ, ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਭਲੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਇਹ ਕਹਾਵਤ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਬਣਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖਣ ਯੋਗ ਜਵਾਬ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡੇ ਤੇ ਹੰਦਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਕਿਧਰੇ ਇਹ ਕਹਿਣਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਆਲ ਸਿਰਫ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਇਕ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੰਦਾ ਬੜਾ ਹੀ ਭੈਤਾ ਸੀ, ਪੂਰਾ ਜਾਨਵਰ ਸੀ, ਬੇਅਕਲ ਸੀ ਤੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਸੀ ਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ-ਕੀ ਅਲੰਕਾਰ ਲਾ ਕੇ ਉਸਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਸਿਰਫ ਚੰਗਿਆਈ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਹਿਣਗੇ ਭਲਾ ਬੰਦਾ ਸੀ ਅੱਖ 'ਚ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਰੜਕਦਾ ਸੀ, ਸਰੀਫ ਸੀ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਸੀ ਤੇ ਸਿਰਕੱਢ ਲੀਡਰ ਸੀ ਤੇ ਜਾਂ ਅਮੀਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿੱਧਾ ਸਾਦਾ ਸੀ।

ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਉਪਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ।

ਦੂਜੇ ਪਸੇ ਖੁਦ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ 'ਚ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੰਦਾ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹੁਣ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਤੋਂ ਹਟ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ।

ਕੀਤਾ ਕੀ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਕੁਝ ਇਕ ਵਿਚਾਰ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਕਰ ਚੱਲੀਏ।

ਪਿਛੇ ਦੋ ਕੁ ਹਦਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਐਕੀ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਸੱਜਣ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕਹਿ ਬੈਠਾ ਕਿ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੱਜਣ ਪੁਰਸ਼ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਭੈਤਾ ਭੈਤਾਂ ਦੇ ਸੁਣਨ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ

ਅਉਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਉਸ ਭੁੰਦਰ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚੋਂ ਸ਼ਾਇਦ ਝੱਗ ਵੀ ਆ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੱਲਕਾਉਣ ਨਾਲ ਅਉਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ ਮੈਂ ਸੂਣ-ਸੂਣ ਬੋਂਕ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਮਰੇ ਹੋਏ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੰਨੀ ਭੈਤਾ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ, ਇਨੇ ਭੈਤੇ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇ ਇਨਸਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਾ ਮਰਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੂਣ ਕੇ ਮਰ ਜਾਣ ਸੀ। ਕੋਈ ਭਲਾ ਬੰਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਜਿਤਾ ਕੇ ਅਗਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਗਲ੍ਹਾਂ ਕੱਚਣ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ 'ਦੁਸ਼ਮਣ ਮਰੇ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾ ਕਰੀਏ ਸੱਜਣਾਂ ਵੀ ਮਰ ਜਾਣਾ।'

ਆਖਿਰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਜੁਬਾਨ ਇੰਨੀ ਗੰਦੀ ਗੰਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤੇ ਕਿ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਵੀ ਕਰੇ ਕਿ ਕਿਉਂ ਭਾਈ ਪਾਗਲਾਂ ਵਾਂਗ ਬੋਲੀ ਜਾਨਾ ਏ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਮੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸਦੀਆਂ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਹੀ ਦੱਸਣੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਜਦੋਂ ਚਲਾ ਹੀ ਗਿਆ, ਹੁਣ ਕੀ ਉਸਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਉਹ ਜੁਬਾਨ ਪੱਖੋਂ, ਹੱਥਾਂ ਪੱਖੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਹਰ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਜਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਹੋ, ਉਹ ਕਦੇ ਸੀਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਿੰਦਗੀ ਹੱਥੋਂ ਹਾਰ ਗਿਆ, ਉਸਨੇ ਰੱਬ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਲਿਆ। ਵੈਸੇ ਇਨਸਾਨ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ 10 ਦੋਸਤ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 9 ਰਹਿ ਜਾਂ ਸਮਝੋ ਕੁਝ ਖਰਨ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ 8 ਰਹਿ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਸਤ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਸਰ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜੇ ਸੱਤ ਦੋਸਤ ਰਹਿ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਇਸ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡਾ ਕਸਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ

ਹੋ ਤਾਂ ਹੀ ਤਿੰਨ ਦੋਸਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ।

ਮੇਰੇ ਭਾਪਾ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਦੋਸਤ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਹੋਣ ਬੋਡੇ ਹਨ ਪਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਇਕ ਹੀ ਬਹੁਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਪਾਸੇ ਉਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ। ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਢਾਣੀ ਨੂੰ ਵੱਡਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜ ਹੈ, ਸੋਹਣੀ ਤੇ ਸੁਚੱਜੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਵੀ ਸਭਿਅਕ ਬੋਲੀ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ। ਵੈਸੇ ਬੋਲੀ ਜੋ ਅਸੀਂ ਲਿਖੇ ਹਾਂ, ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੱਲ ਉੰਗਲੀ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਦੇਖੋ ਕਿ ਇਕ ਉੰਗਲੀ ਅਗਰ ਕਿਸੇ ਵੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਉੰਗਲੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੌਂਕ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਕਹਿਣ ਦਾ ਸੌਂਕ ਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਵੇਖੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਕਿੰਨੇ ਚੰਗੇ ਹੋ। ਕਿਧਰੇ ਇਵੇਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਤੋਂ 100 ਗੁਣਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰੇਵਾਂ ਹੋਏ ਹੋਵੋ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਕਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਜੇ ਕੰਮ ਕਰੇ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਚਲੇ ਗਏ ਇਸ ਸੱਜਣ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਾਰੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਤੇ ਢਾਰਸ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਟੁੱਖ ਵਿਚ ਸਾਂਝ ਪਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਉਸਦੇ ਸਸਕਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਅੱਪਤੇ। ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੱਜਣ ਮਿਤਰ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਭਾਪ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜੀਭ ਦਾ ਰਸ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਜਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਮਗਰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਤੁਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਅੰਦਰਾਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਆਉਂਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਚੰਗਾ ਕਹਿ ਕੇ ਵੇਖੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਚੰਗੀ ਹੈ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਹੋ 'ਹਮ ਨਹੀਂ ਚੰਗੇ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ' ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਓ ਕੇ ਵੇਖੋ, ਜਿੰਦਗੀ ਕਿੰਨੀ ਅਨੰਦਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਹੀ ਗਲਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੌਂ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਵੰਦੀਆਂ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਰਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਰੀ ਚੱਲੋ ਬਦਖੀਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਜ਼ਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਮਾ-ਪਿਛ ਦੀ ਮੱਤ ਵੀ ਲਾਉਣ 'ਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਫੱਡੇਗੇ।

ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਚੰਗਾ ਕਹਿ ਕੇ ਵੇਖੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਤਾ ਕਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਸਖੀ ਵੱਸਣ ਲਈ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ ਕਿ ਨਫਰਤ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਵੇਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਾ ਸ਼ਹਿਰ, ਪ੍ਰਦੇਸ ਤੇ ਲੋਕ ਜਿੱਤ ਲਵੇਗੇ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਝ ਹਾਲੇ ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਬਸ ਇਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਦੁਸ਼ਮਣ ਮਰੇ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾ ਕਰੀਏ, ਸੱਜਣਾਂ ਵੀ ਮਰ ਜਾਣਾ'

ਪਿੰਜਾਬ ਕਿਉਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਪਿੱਛੇ?

ਐਸ. ਐਸ. ਮੋਹਨ

ਪਿੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਕਹਾਵਤ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕ ਮੁੰਡਾ ਜਾਂ ਤੋਂ ਫੋਨ ਦਾ ਮੈਡਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ।

ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ, ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ,

ਏਕ ਨੂਰ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਯਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਹੋਵਰਡ: ਇਥੇ ਹੋਈ ਇਕ ਬੈਠਕ ਮੌਕੇ 20 ਕੁ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਉਸਦੇ ਢਾਚੇ ਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਤਰੀਕੀ ਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਗਏ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਨਾਂ 'ਏਕ ਨੂਰ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਜਣ, ਭੈਣ, ਭਰਾ ਆ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਾਲ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ 120 ਡਾਲਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਮਹੀਨਾਵਾਰ 10 ਡਾਲਰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਸੱਜਣ ਇਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਪਾ

ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਉਹ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤਨ-ਮਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਜਣ ਮਿਤਰ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕੋਈ ਪਾ-ਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਿਆਂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਲਈ ਸੈਵਾਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਦੇ ਢਾਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲੀ

ਬੈਠਕ ਤਿੰਨ ਕੁ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਬਾਰੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਏਕ ਨੂਰ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਿ 'ਏਕ ਨੂਰ ਤੇ ਸਭ ਜਗ ਉਪਸਿਆ ਕੌਣ ਭਲੇ ਕੇ ਮੰਦੇ' ਦੇ ਮਹਾਂਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਭ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਸਭ ਸੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕੋਲ ਅੱਜ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਧਰਾਸ਼ੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਇਹ ਲਾਈ ਗਏ ਤੇ ਕਿਸ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਖਰਚੇ ਗਏ। ਸਾਰਾ ਹਿੱਸਾ ਏਕ

ਨੂਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗਾ।

ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਫ਼ਾ-ਨਕਸਾਨ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਸੇਵਾ ਵਾਸਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਭਾਰਤੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਛੋਟੇ ਢੱਬੇ ਵੀ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਸੱਜਣ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਉਥੇ ਵੀ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਚੈਕ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਿਆ ਕਰਨਗੇ ਜਾਂ ਵੈਬਸਾਈਟ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਭੇਜ ਸਕਿਆ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੰਗੇ ਤੌਰੇ ਤੱਤੀਕੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਸਭ ਦੀ ਲੋਤ ਹੈ। ਆਉ

ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸਿਰਜੇ ਕੇ ਸਲਾਹਾਂ ਕਰੀਦੇ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ:

- ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਦਮ 510-565-6667
- ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਗੋਰੀ 510-293-0530
- ਜਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 408-250-5471

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਝ ਤੇ ਸਾਖੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਲਾਨਾ ਮੇਲਾ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਐਲਾਮੀਡਾ- ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਬੀਤੀ 6 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਐਲਾਮੀਡਾ ਕਾਊਂਟੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ: ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਝ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਖੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ 13ਵਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਫੇਅਰ (ਮੇਲਾ) ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ

ਇਹ ਅਸਾਂਵੀਰ ਸਵਰਗੀ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਸਰੀ ਅਸਾਂਵੀਰ ਹੈ, ਜੋ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਉਹ ਸਵਰਗ ਸਿਧਾਰ ਗਏ

ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਖਬਰ ਰੰਗ ਲਾਇਆ। ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਮਲ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਸ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੇਵਕਤੀ ਮੌਕਾ ਉਤੇ ਦੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਮੇਲੇ ਲਈ ਮਹਿਤ ਬੱਸ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ।

Preet Fabrics & Appliance

ਆਸੀਂ ਹੋਲਸੇਲ ਅਤੇ ਗੇਲੇਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ, ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲਹਿਰੀ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਅਤੇ ਹੁਣੇ ਨਵੇਂ ਚਲੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਲੱਗੀ, ਸਿਹਰਾ, ਚੂੜਾ, ਹਾਰ, ਜਾਗੇ, ਰੂਮਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸ਼ਾਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER FOR BOTH FABRICS & APPLIANCES

5156 mowry AVE. Fremont, CA 94538

TEL: 510-797-7111 FAX: 510-739-6350

(For More Info. Call Oukar)

APPLIANCES

WE CARRY ALL MAJOR BRANDS!!

SONY, SANY, JVC, PANASONIC, LUGGAGE CROSS, PARKER PENS, OSTER BLENDERS

- Tvs, VCRs, DVD
- Tape Recorders
- Camcorders
- DVD Players
- Cordless Phones
- Watches (Seiko, Citizen & Swistar)
- Shavers & Trimmers
- Cellular Phones
- Medical Equipment
- Calling Cards

ਰੇਡੀਓ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਸੁਲਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਤੁਹਾਡਾ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ, 24 ਘੰਟੇ, ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਰੇਡੀਓ

ਲਾਈਵ ਸ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਟਾਕ ਸ਼੍ਰੋਅ, ਪ੍ਰਬਹਾਂ, ਗੁਰਬਾਲੀ, ਬੁਝਾਰਤਾਂ, ਵਿਚਾਰ ਮੰਚ ਤੇ ਹੋਰ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਸ੍ਰੋਗਰਾਮ

www.radiock.com

ਫੋਨ ਤੇ ਸੁਲਨ ਲਈ

1-832-551-5038

1-702-489-0222

Wi-Fi ਰੇਡੀਓ ਮੁੱਲ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਤੇ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

510-900-3600

'ਜੈਸੇ ਕੇ ਤੈਸਾ' ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਹੇ ਨੇ ਮੇਦੀ ਅਤੇ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼

ਆਖਿਰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿਵੇਂ ਸ਼ਕਤਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮੀਟਿੰਗ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਣੀ ਤੈਅ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮਈ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਸੱਚਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਕੱਟੜ ਪੈਂਥੀਆਂ ਨੇ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਸਹੁ-ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੌਦੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਵਿਚਾਲੇ ਜੋ ਦੁਵੱਲੀ ਵਾਰਤਾ ਹੋਈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤਕ ਨਿਰਾਸਾਜਨਕ ਹੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ, ਜਿਹੜੇ ਫੌਰਨ ਕਿਸੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਉਮੀਦ 'ਚ ਸਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਨਵ-ਯੂਨਿਕਟ ਭਾਰਤੀ ਵਿਵੇਂ ਸ਼ਕਤਿਰਾਂ ਸੁਝਾਤਾ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਬਿਆਨ 'ਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਖਾਕਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਤਕ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਲਗਾਤਾਰ ਝਗੜੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੇ ਮੁੜ ਦੁਵੱਲੀ ਵਾਰਤਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤਕ ਮੌਦੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਸ਼ਾਵਾਦ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਰਿਸਤਿਆਂ ਦਾ ਗੈਰ-ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਏ ਨਾਕਾਮੀਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਮੀਦਾਂ ਇਸ ਹੱਦ ਤਕ ਮੱਕ ਚੱਕੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੰਪੰਨ ਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਮਿਲ ਕੇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸੰਬੰਧਾਂ 'ਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸੁਧਾਰ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਦੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲੀ ਹੈ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਕਰਤੇ ਹੱਦੀ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਹਿੱਕ ਠੋਕ ਕੇ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੋਰਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕੀ ਪੜਾਅ 'ਚ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਨਹਿਰੂ-ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਾਂਗਰਸ ਫਾਹਿ-ਫੇਰੀ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸੁਰ ਨਰਮ ਕਰ ਲਈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਰਿਸਤਿਆਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਗੋਲ-ਮੌਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਇਟ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦਾ ਦੌਰ ਪਰਤਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਬੱਚੀ ਹੈ। ਫਰਵਰੀ 1999 'ਚ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੀ ਲਾਹੌਰ ਬੱਸ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਕੂਠਨੀਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੇ ਇਹ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਅਪੂਰਾ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਦੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾਪੂਰਨ ਰਿਸਤਿਆਂ ਲਈ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸੈਨ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਮੁਸ਼ੱਚਰਦ ਨੇ ਕਾਰਗਿਲ 'ਚ ਪੰਗ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਬੋਤਾਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨਾਲ ਰਿਸਤੇ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਤਕ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਤਕ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਲਗਾਤਾਰ ਝਗੜੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੇ ਮੁੜ ਦੁਵੱਲੀ ਵਾਰਤਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤਕ ਮੌਦੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਸ਼ਾਵਾਦ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਰਿਸਤਿਆਂ ਦਾ ਗੈਰ-ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਏ ਨਾਕਾਮੀਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਮੀਦਾਂ ਇਸ ਹੱਦ ਤਕ ਮੱਕ ਚੱਕੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੰਪੰਨ ਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਮਿਲ ਕੇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸੰਬੰਧਾਂ 'ਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸੁਧਾਰ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਦੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲੀ ਹੈ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਕਰਤੇ ਹੱਦੀ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਹਿੱਕ ਠੋਕ ਕੇ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੋਰਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕੀ ਪੜਾਅ 'ਚ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਨਹਿਰੂ-ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਾਂਗਰਸ ਫਾਹਿ-ਫੇਰੀ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸੁਰ ਨਰਮ ਕਰ ਲਈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਕਸਰ ਅਮਰੀਕੀ ਵਾਰਤਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਵਕਤ ਦੀ ਘੜੀ ਬੇਸ਼ਕ ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਲ ਹੋਵੇ ਪਰ ਵਕਤ ਖੁਦ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ।"

ਜਦੋਂ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਫੌਜੀ ਰਸਾਲੇ 'ਗ੍ਰੀਨ

ਬੱਕ' ਵਿਚ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹੋਦ ਲਈ ਅੱਤਵਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਆਨੀ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੇਖਕ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਚਾਰ ਹਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਭਾਰਤ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਣਨੀਤੀ ਦੇ ਚੌਥੇ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੱਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਹ ਮੌਨਨਾ ਤਾਂ ਘੋਰ ਬਚਕਾਨਾਪਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਨਰਲ ਰਾਹੀਲ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਭਾਰਤੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਾਰੇ ਕਿਆਨੀ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਰਣਨੀਤੀ ਪਾਕਿ ਫੌਜ ਦੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਬਨਿਆਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਝਾਤ-ਪੁੰਡ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤਾਡੀ ਕਿਵੇਂ ਇਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੱਚੀਦੀ। ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਤੋਂ ਜਿਸ ਵਾਲੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਰਾਹ ਸੁਖਾਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਵੀ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਸੂਲਾ ਦੇ ਸਤੰਬਰ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਫੁਰਸਤ ਦੇ ਪਲਾਂ 'ਚ ਮੌਦੀ ਅਤੇ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਵਿਚਾਲੇ ਸਿਖਰ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਉਮੀਦਾਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਕੂਠਨੀਤਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 'ਜੈਸੇ ਕੇ ਤੈਸਾ' ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਅਧਾਰੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਚ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਬਈ 'ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੱਡੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਕੂਠਨੀਤਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 'ਜੈਸੇ ਕੇ ਤੈਸਾ' ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਅਧਾਰੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਚ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਬਈ 'ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੱਡੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਕੂਠਨੀਤਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 'ਜੈਸੇ ਕੇ ਤੈਸਾ' ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਅਧਾਰੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਚ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਬਈ 'ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੱਡੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਕੂਠਨੀਤਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 'ਜੈਸੇ ਕੇ ਤੈਸਾ' ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਅਧਾਰੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਚ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਬਈ 'ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੱਡੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਕੂਠਨੀਤਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 'ਜੈਸੇ ਕੇ ਤੈਸਾ' ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਅਧਾਰੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਚ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਬਈ 'ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੱ

Moon Indian Cuisine

510-780-9233

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਪੈਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇਤਸ਼ਾਮ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਕੁੱਕ

Paul
510-978-7170

Fish Pakora

ਮੱਛੀ ਪਕੋਡੇ ਬਣਾਉਣ
ਦੇ ਮਾਹਿਰ
ਲੱਭੁ, ਜਲੇਖੀ, ਬਰਫੀ,
ਗੁਲਾਬ ਜਾਮੁਨ ਤੇ
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਮੱਕੇ ਸਭ
ਤੁਹਾਂ ਦੀ ਮਨਿਆਈ
ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ
ਸਕਦੇ ਹੋ।

Gill
510-709-5285

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

ਇੰਡੀਅਨ-ਫਿਜੀ, ਧਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੁਝੀਨ

ਮੂਨ ਇੰਡੀਆਨ ਕੁਝੀਨ (ਹੈਵਰਡ)

600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544

Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812

www.moonindiancuisine.net

MOGA TRUCK SERVICE CENTER

OWNED AND OPERATED BY MOGA WHOLESALE

Best Quality Best Service
*Michelin, Bridge Stone, Firestone
 Goodyear, Yokohama, Toyo,
 Hankook, BF Goodrich,
 Ohtsu, Sumitomo*
 Ph. (559) 486-6000
 Ph. (559) 486-8686

All Tires are Available at Wholesale Best Price

TRUCK TIRES

WHOLESALE TIRE DEPOT-OPEN TO PUBLIC

Open 6 days a week

Monday-Friday 8.00 Am-10.00 Pm
 Saturday 9.00 Am- 5.00 Pm.

Following Services are available on this location:

- * Truck Alignment - Truck Tire Balance & Installation
- * Oil, Lube & Filter
- * Breaks- Drums & Seals for all Truck & Trailers Installed
- * Truck wash will be available soon

* We can help you in emergency time

Come & Visit us at

3846 South Front Ave. FRESNO, CA 93725

Intersection (Golden State & Central Ave)

Less pay Tour

18008565998

ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

Specials,
Round Trips

*All above fare 5%
discount for group*

Fare 4 or more

Call us for group
fares special wedding
groups and tours , we
do all European
destination

ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ
ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
ਸਭ ਤੋਂ ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ
ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਓ

Email: lesspaytour@outlook.com

Bhogal Dental Group

Laser Treatment
 Lumineers/Veneers
 Dentures & Partials
 Root Canals
 Bad Breath
 Cosmetic Dentistry
 Crowns & Bridges
 Tooth Extraction
 Gum Treatment

Dr. Raja Bhogal

37070 Newark Blvd, Suite C
 Newark, CA 94560

510-797-2840

drraja@rbhogaldds.com

ਦਾਨੀ ਪੁਰਖ

ਮੇਰੀ ਜੀਵਨ ਕਹਾਣੀ ਸੰਜ਼ਿਲ ਨਾ ਮਿਲੀ ਵਿੱਚੋਂ

ਰਣਪੀਰ ਕਾਲਿਜ ਕਪੂਰਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਦੂਸਰੇ ਸਾਲ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਂ। ਫਰਵਰੀ 1970 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਕਲਾਸਫੈਲੋ ਸੀ ਬਿੱਲ੍ਹ ਸੇਠੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਉਮਰ ਸੀ ਨਾਲੋਂ ਸੇਠੀ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਚੁਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਆਪਿਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੋਸਤੀ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਕਾਰਣ ਦਾ ਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਘਰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਗੁਸੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿੱਲ੍ਹ ਸੇਠੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਘਰੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਉਸਨੂੰ ਭਾਲਣ ਵਾਸਤੇ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਸੇਠੀ ਤਾਂ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਪਰ ਵਾਪਸੀ ਵੇਲੇ ਮੌਰੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਐਸੀ ਘਰਣਾ ਵਾਪਰੀ ਜੋ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਦੇ ਨਾਂ ਭੁਲ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਯਾਦ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ। ਅੰਨੇ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਯਾਦ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਲੇ ਕੱਲ ਪਰਸੋਂ ਹੀ ਵਾਪਰੀ ਹੋਵੇ। ਲੋਂ ਸੁਣੋਂ ਕੀ ਹੋਇਆ:--

ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਤੋਂ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਈ ਟੈਕਸੀ ਕਰਕੇ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਵੀ ਜਾ ਖੜਾ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਮੇਰੀ ਵਾਹੀ ਆਈ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਇੱਕ ਟਿਕਟ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਦਿਓ ਜੀ, ਲੇਕਿਨ ਜਦ ਸੈਂਸੇ ਜੁਬ ਦੇਖੀ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਬਟਾ ਗਾਇਬ ਸੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਜੁਬਾਂ ਫੋਲਕੇ ਦੋ ਕੁ ਰੂਪਏ ਦੀ ਭਾਨ ਮਿਲੀ। ਅੰਬਾਲੇ ਕੈਂਟ ਦੀ ਟਿਕਟ ਜੋਗੇ ਪੈਸੇ ਨਿਕਲੇ। ਅੰਬਾਲੇ ਕੈਂਟ ਆ ਕੇ ਮੈਂ ਉਤਰ ਗਿਆ, ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਸੋਚਿਆ ਬਿਨਾਂ ਟਿਕਟਾਂ ਹੀ ਜਲੰਧਰ ਤੱਕ

ਚਲੇ ਜਾਵਾਂ। ਪਰ ਫਿਰ ਡਰ ਗਿਆ ਕਿਤੇ ਫਿਤਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਚੀ ਬੇਜ਼ਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜੱਕੋਂਤੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਸੀ। ਮੈਂ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਵੱਲ ਨੂੰ ਇਹ ਸੌਚ ਕੇ ਤੁਰ ਪਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਪਛਾਣਦਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਲੈ ਕੇ ਮੈਂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਓ। ਮੈਂ ਕੱਪੜੇ ਲੱਤੇ ਬੜੇ ਵਧੀਆ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸੀ। ਬਾਟਾ ਦੇ ਲਿਸਕਦੇ ਬੂਟ, ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਠੋਕਵੀ ਪੱਗ ਗੁੱਟ ਤੇ ਟਾਈਟਸ ਦੀ ਘੜੀ। ਮੈਂ ਹਾਲੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਵਿੱਚ ਵਿਤਿਆ ਹੀ ਸਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਮੰਗਤਾ ਅੱਦਖਦ ਉਮਰ ਦਾ ਫਟਾਫਟ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆਇਆ। ਉਸਨੂੰ ਪੱਕੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਧੇਲੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਧੇਲੀ ਜ਼ਰੂਰ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗ। ਬਤਾ ਖਹਿਤਾ ਕੀਤਾ ਉਸ ਮੰਗਤੇ ਨੋਂ। ਉਸਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਉਸਨੂੰ। ਉਹ ਤਾਂ ਮੋਹੀ ਸਮੇਂ ਜਾਣਕੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਭੜਾ ਅਇਆ ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਮੰਗਤੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾਂ ਦੇ ਸਕਿਆ ਤੇ ਫਟਾ ਫਟ ਮੈਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਜਲੰਧਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਬੱਸ ਆ ਕੇ ਰੁਕੀ ਸੈਂਸ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਪਰ ਕੋਈ ਵਾਕਿਫ ਦੇਹਰਾ ਨਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਦੋ ਤਿੰਨ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੀ ਪੰਮਦਾ ਪੰਮਦਾ ਕਿਸੇ ਵਾਕਿਫਕਾਰ ਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਫਿਰਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਫਿਰ ਉਹ ਹੀ ਮੰਗਤਾ ਮੈਨੂੰ ਸਹਮਣੇ ਟੱਕਰ ਪਿਆ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨੀਝ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬਾਦਲ ਤੇ ਜੁੱਤੀ- ਮੇਰੇ ਰਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵੜ੍ਹਾ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹੇ

ਖੰਨਾ - ਬੀਤੀ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਈਸਤੂ ਵਿਖੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲ ਜੁੱਤੀ ਸੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਬਿਕਰਮ ਵਾਸੀ ਧੰਨਲਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਿਸਾ ਅੱਜ ਖੰਨਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਆਈ ਜਿਥੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ 'ਤੇ ਪਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਜੀਵ ਰਾਏ ਮਹਿਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ। ਨਿਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੀ. ਐਸ. ਸੀ. ਪਾਸ ਹੈ ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੱਲ 'ਚ ਬਾਂਦਰ ਅਧਿਆਪਕਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਦੋ ਬੋਟੇ ਅਕਸਿਡਿਟ (6 ਸਾਲ) ਤੇ ਵਾਸੂ (8 ਸਾਲ) ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਨਿਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪਤੀ

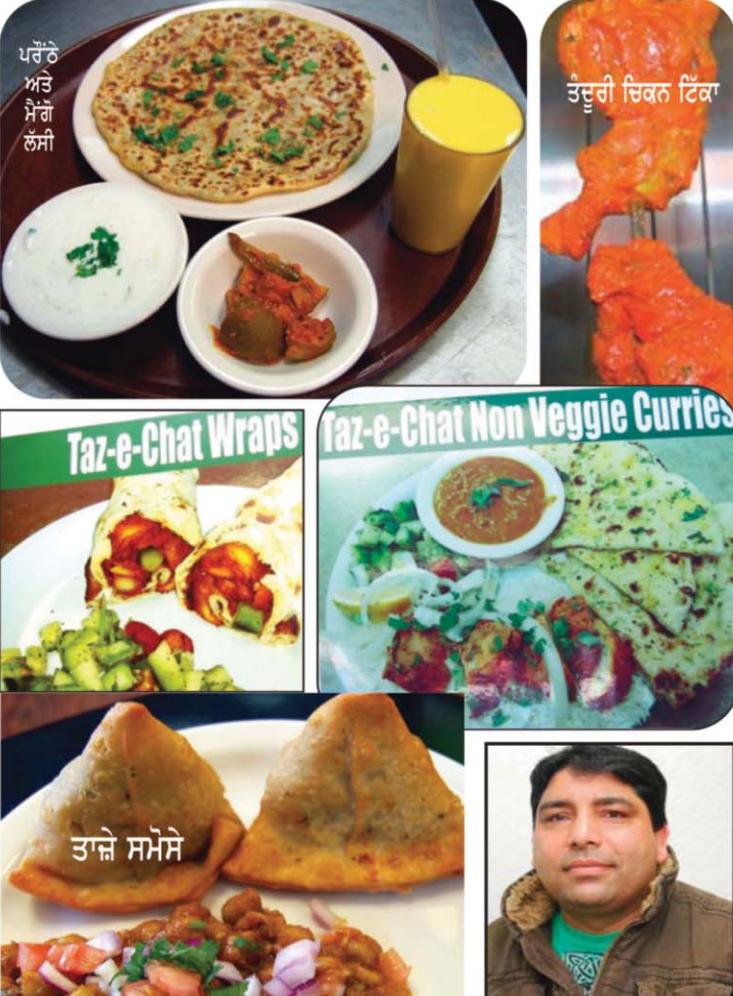
ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਕਰਮ ਨੇ ਕੋਈ ਐਡਾ ਵੱਡਾ ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹੀਂ ਵੱਡੀ ਉਸਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵੜਾ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਵਜੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਸਿਸਟਮ 'ਚ ਕੁਝ ਬਦਲਾਅ ਆ ਸਕੇ। ਨਿਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਰੋਸ ਜਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਗਲਤ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਿਸਟਮ 'ਚ ਆਮ ਬੰਦੇ ਦੀ ਸੁਣੀ ਵੀ ਕਿਥੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

TAJ-E-CHAAT

Special

- ਸਮੋਸਾ ਪਲੇਟ
- ਪਾਪੜੀ ਚਾਟ
- ਆਲੂ ਟਿੱਕੀ
- ਵੈਜ਼ ਮਿਕਸ ਪਕੋੜਾ
- ਪਨੀਰ ਪਕੋੜਾ
- ਆਲੂ ਟਿੱਕੀ ਚਾਟ
- ਛੋਲੇ ਭੜੂਰੇ
- ਮੈਂਗੋ ਲੱਸੀ
- ਮਿੱਠੀ ਲੱਸੀ
- ਨਮਕੀਨ ਲੱਸੀ
- ਪਿਆਜ਼ ਨਾਨ
- ਅਦਰਕ ਨਾਨ
- ਮੂਲੀ ਪਰੋਂਠਾ
- ਤੰਦੂਰੀ ਰੋਟੀ
- ਵੈਜੀਟੇਬਲ ਰੈਪ
- ਗੋਟ ਕਰੀ
- ਚਿਕਨ ਕਰੀ
- ਤੰਦੂਰੀ ਚਿਕਨ ਟਿੱਕਾ
- ਗੋਟ ਬਿਰਿਆਨੀ
- ਚਿਕਨ ਬਿਰਿਆਨੀ

Taz-e-Chat Wraps
Taz-e-Chat Non Veggie Curries
ਤਾਜ਼ੇ ਸਮੋਸੇ

510-226-8081

39497 Fremont Blvd. Fremont, CA 94538

Jawala Singh

510-378-7690,

ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ਕੋਈ ਪੰਜੀ ਦਸੀ ਦੇਦੇ ਸਰਦਾਰਾ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਫਰਕ ਪੈਣ ਲੱਗਾ:

ਮੈਂ ਬਤੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਮੰਗਤੇ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂ

ਕਿ ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਜੂਭੀ ਕੱਟੀ ਗਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ

ਪਰ ਬੜਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੈਂ ਲਫਜ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਉਸਤੋਂ ਜਾਨ ਛਡਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਾਂ ਉਸ ਮੰਗਤੇ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਹੋਰ ਵਧਦੀ ਜਾਵੇ। ਇਕ ਦੋ ਵਾਰ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰ ਮਾਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸਤੋਂ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਸਮਝ ਨਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਦੁਜੀ ਵਾਰ ਉਸਤੋਂ ਖਹਿਤਾ ਛਡਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ, ਪਿੱਛੇ ਮੁੜਕੇ ਤੁਰਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਮੇਰਾ ਰਸਤਾ ਰੋਕ ਲਿਆ ਤੇ ਅਗਲਵਾਂਡੀ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕੀ ਗੱਲ? ਤੈਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਤੰਤ ਏਨਾਂ ਕੰਜੂਸ ਹੋਵੇਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਘੰਟੇ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਓਥੇ ਤੁਰੇ ਫਿਰਦਿਆਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਐਸਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਤਕਲੀਫ ਦੱਸ ਸਕਦਾ।

ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗ ਰਹੀ ਕਿ ਕਿੱਧਰ ਜਾਵਾਂ, ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਮੰਗਤਾ ਜਾਨ ਨਾਂ ਛੱਡੇ। ਮੈਂ ਆਖਿਰ ਹਾਰ ਕੇ ਉਸ ਮੰਗਤੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਹੀ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪ ਕੋਈ ਵਾਕਿਫ ਲੱਭਦਾ ਫਿਰਦਾ ਜੇਹਤਾ ਮੈਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਜਾਣ ਜੋਗ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਵੇ।

ਉਸ ਮੰਗਤੇ ਨੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਬੜੇ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਕਟੋਰੇ ਵਿੱਚ ਪਏ ਸਿਕਿਆਂ

ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ।

ਉਸਦੇ ਬੋਲਣ ਦਾ

ਤਰੀਕਾ ਬਿਲਕੁਲ

ਬਦਲ ਗਿਆ, ਜਿਦ

ਤਾਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ

ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ

ਇਸ ਵਾਰ ਜਿਦ

ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ

ਬਦਲ ਗਿਆ।

ਉਸਨੇ ਬਤੀ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਜੋਗ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ

ਪਹੁੰਚਾਂ। ਉਹ ਹੀ ਮੰਗਤਾ ਜੋ ਦੋ ਘੰਟੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗਣ ਦੀ

ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਮੈਨੂੰ ਕਿਰਾਇਆ ਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ

ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਰਾਖਾ

ਡਾ. ਸੁਖਦਿਆਲ ਸਿੰਘ

1920 ਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਆਜਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਲਹਿਰ ਚੱਲੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਲਿਆ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਸੰਸਥਾ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਐਕਟ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਉਪਰ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਉਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਮੰਗ ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਖਰਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੇ ਕਰਾਉਣਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਕੌਮ ਜੱਤੇ ਦੇ ਮੌਰਚੇ ਵਿੱਚ ਫਸੀ ਹੋਈ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸੀ। ਪਿੱਛੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਖੀ ਕੁਝ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ 1925 ਦਾ ਖਰਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਸ ਖਰਤੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਕੌਸਲ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਬਣਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਬੈਠੀ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹਤਾ ਵੀ ਸਿੱਖ ਨੇਤਾ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਬੈਠੀ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਯਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ।

ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾ 'ਪੰਚ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਭਸੋੜ', ਨੇ ਕਥਿਤ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਸਜਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿਮ ਚਲਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੁਹਿਮ ਤਹਿਤ 10, 11, ਅਤੇ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1920 ਨੂੰ ਜਲਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਨੀਵੀਆਂ ਸਮੱਜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਅਰੰਭਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਹੌਸਲਾ-ਅਫਜ਼ਾਈ ਲਈ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਵਿਦੀਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੁਝ ਸੱਜਣ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਆਖਰੀ ਦਿਨ 12 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਯਾਰੀ ਸਿੱਖ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਥੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਸਮੇਤ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੀ ਦੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲ ਨੂੰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੱਖ ਝੱਬਰਾਂ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇਜਾ ਸਿੱਖ ਭੁੱਚਰ ਮਿਲ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਜਥਾ ਸੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆ। ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਖਾਲਸਾ-ਸੱਜੇ ਜਥੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਤਾਹ-ਪ੍ਰਸਾਦ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਨਾਂਹ-ਨੁੱਕਰ ਕੀਤੀ। ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚਕਾਰ ਤੂੰ-ਤੂੰ, ਮੈਂ-ਮੈਂ ਦੀ ਨੋਬਤ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਆਖਰ ਸੰਗਤ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਪੈ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਝੱਬਰਾਂ ਅਤੇ ਭੁੱਚਰ ਕਾਫ਼ੀ ਗਰਮ ਤਬਿਅਤ ਵਾਲੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਨ। ਤੱਤ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਪੁਜਾਰੀ ਮੰਨ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਤਾਹ-ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਰਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਜਥੇ ਦੇ ਸੰਗਤ ਸਮੇਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦੌੜ ਗਏ ਸਨ। ਸੰਗਤ ਨੇ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇਜਾ ਸਿੱਖ ਭੁੱਚਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕੰਮ-ਚਲਾਉਣ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਧ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜਥੇਦਾਰ ਝੱਬਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੰਮ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1920 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਿਹਤਾ ਨਿਰੋਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੌਂਗਤਾਂ ਨੇ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਭੜਕ ਗਏ ਸਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੂਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੀ। ਜਥੇਦਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੱਖ ਝੱਬਰ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰਬਰਾਹ ਸ. ਸੁੰਦਰ ਸਿੱਖ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਿ. ਡੰਨਟ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਿ. ਡੰਨਟ ਨੇ 13 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੋਠੀ ਵਿੱਚ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ, ਸਰਬਰਾਹ ਅਤੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਪੁਜਾਰੀ ਨਾ ਗਏ। ਅਖੀਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਹਜ਼ਾਰ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹਰ ਸੱਜਣਾਂ ਸਮੇਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮਹ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਇਕ ਆਜਜੀਵਾਂ ਨੋ-ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 13 ਅਕਤੂਬਰ, 1920 ਨੂੰ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮਹ ਦਾ

ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਨੌ-ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ 13 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 13 ਨਵੰਬਰ, 1920 ਤਕ ਪੂਰਾ ਇੱਕ ਮੀਨਾ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਅਥੀਰ ਇਸ ਨੌ-ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 15 ਅਤੇ 16 ਨਵੰਬਰ 1920 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਪੰਥਕ ਸੰਮੇਲਨ ਬੁਲਾਇਆ। ਪੰਥਕ ਸੰਮੇਲਨ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਮੰਤਵ ਨੌ-ਮੈਂਬਰੀ ਆਰਜ਼ੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਮੁਹ ਪੰਥ ਦੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਚੁਣਨ ਸੀ। ਇਸ ਪੰਥਕ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਪੰਥ ਹਲਕਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪੰਥਕ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਚਾਲ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 14 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ 36 ਮੈਂਬਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਆੜ੍ਹਾਂਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੁਹ ਦਾ ਪੰਥਿਆ ਸੰਭਾਲਣਾ ਸੀ।

ਪੰਥਕ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ 175 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੰਭਾਵ ਪਰ ਨੌ-ਮੈਂਬਰੀ ਆਰਜੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬੜੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ 15-16 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਰਜੀ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਭੁੱਚਰ ਨੇ ਜਿਸ 175 ਮੈਂਬਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ 36 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ 175 ਮੈਂਬਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸੁਣ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਲਕੇ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਂ 36 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲਤਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੱਖਲਾਂਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇਗਾ। ਪਰ ਨੌ-ਮੈਂਬਰੀ ਆਰਜੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪਿਛੇ ਪੰਥ ਦੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਦਾਨਿਸ਼ਵਰ ਸੱਭਣ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੰਘ ਜਗਤ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਨ: ਸ. ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ, ਸ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ, ਬਾਬਾ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਪ੍ਰੋ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਾਵਾ ਆਦਿ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਨਾਲ ਹੀ 36 ਮੈਂਬਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ 139 ਮੈਂਬਰੀ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ 175 ਮੈਂਬਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸਕੱਤਰ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜੀਆ (ਸਰਬਹਾਰ) ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬਣਵਾਉਣ ਲਈ ਨਾ ਕੋਈ ਮੌਚਾ ਲੱਗਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਹੀਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਂਭ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨਵੰਬਰ, 1920 ਤਕ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਪਾਸਿਓ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਹੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਾ ਅਕਾਲੀਂ ਦਲ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 14 ਦਸੰਬਰ, 1920 ਤਕ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਹਲਕੇ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ ਪਰ 14 ਦਸੰਬਰ, 1920 ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਰਵਾਟ ਉਭਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਿਨ ਬਿਨਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਝਬਾਲੀਏ ਭਰਾਵਾਂ-ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਝਬਾਲ, ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਝਬਾਲ ਅਤੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਝਬਾਲ ਨੇ ਇੱਕ ਸਿੰਖ ਸੰਮੇਲਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਾਤਿ ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਝਬਾਲ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਭਰਾ ਪੱਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਨ ਅਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਮੁਹੱਈਦ ਸਨ। ਇਹ ਮਾਝੇ ਦੇ ਕਹਿੰਦੇ-ਕਹਾਉਂਦੇ ਸਿੰਖ ਸਰਦਾਰ ਵੰਡ ਸਨ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਇਸ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਨਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਥੇਦਾਰ ਵੰਡ ਭੱਬਰ ਅਤੇ ਭੁੱਚਰ ਨੇ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਝਗੜਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਧਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲੈਣ ਲਈ ਮੌਰਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣ ਲੇਂਗ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਹੜੇਂ ਹੋ? ਸਨ,”ਤੁਸੀਂ ਮੌਰਚੇ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਾਓ।” ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਪੱਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨ
ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤਕ ਜਥੇਦਾਰ ਝੱਬਰ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਭੁੱਚਰ ਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰੂ ਸਨ ਕਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ. ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਅਤੇ ਸ. ਅਟਾਰੀ ਸਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਰਦਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕਮਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਕੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਤੀਜਾ ਸ੍ਰੀ ਦਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜੀਆ (ਸਰਬਰਾਹ) ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਰੱਖ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਵਾ ਜਥੇਦਾਰ ਝੱਬਰ ਅਤੇ ਭੁੱਚਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਅਤੇ ਅਟਾਰੀ ਸਰਦਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਰਾਬਤ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਨ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਰਦਾਰ ਸਾਂਝਾ ਲਿੰਕ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸ. ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਤਾਂ ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸ. ਅਟਾਰੀ ਨੇ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਂਥ ਬਾਬਲ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਖਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਲੀਗ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਵੀ ਪੱਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਇਨੀਡੀ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਚੱਲਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਯਤਿਆਂ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਇਕਥਾਂ ਹੋ ਕੇ ਮਜ਼ੀਠੀਏ ਅਤੇ ਅਟਾਰੀ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਝੱਬਰ ਅਤੇ ਭੁੱਚਰ ਇਸ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧੱਤੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਾਗੇ ਸਨ।

ਜਥੇਦਾਰ ਝੱਬਰ ਅਤੇ ਭੁੱਚਰ ਨੇ 24 ਜਨਵਰੀ 1921 ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਸੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਣਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਤਰਨਤਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਤੁਰ ਪਟੇ। ਇਸੇ ਕਸ਼ਮਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨੱਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਾਗ, ਚਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਜੈਤੋਂ ਦਾ ਮੌਰਚਾ ਲੱਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿੰਘ ਕੌਮ ਦਾ ਅਥਾਹ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। 400 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਿੰਘ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮਜ਼ਿਠੀਆ ਸਰਦਾਰ ਅਤੇ ਅਟਾਰ ਸਰਦਾਰ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਡ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਝੱਬਰ ਅਤੇ ਭੁੱਚਰ ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਸੋਮਣੀ ਕਮੇਟ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਮਨਕੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਸੋਮਣੀ ਕਮੇਟ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਝਬਾਲੀਏ ਭਰਾ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲ ਰਹ ਸਨ। ਬਦਲੇ ਵਜੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਵੱਣੀਆ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਿਊਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪੱਖੀ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਧਰੇ ਹੈ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਕੇ ਚੱਲਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹਰ ਮੰਗ ਨੂੰ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਵਿਗਾੜਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਾਗ ਅਤੇ ਜੈਤੋਂ ਦੇ ਮੌਰਚਾ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦਾਅਰਾ ਐਕਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਚੰਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਾਂ ਸਾਰੀ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਜੈਤੌਂ ਦੇ ਮੌਰਚੇ ਵਿੱਚ ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੰਦ ਹੋਈ ਬੈਠੀ ਸੀ। ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅੱਕੀ ਵੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਬੱਕੀ ਵੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਗੁਰਦਾਅਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਗੱਲ ਤੇਰੀ। ਬੇਸੱਕ ਪੰਡਤ ਮਦਦ ਮੋਹਰ ਮਾਲਵੀਆ ਵਰਗੇ ਸੱਜਣ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਰਜਾਮੰਦੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਨਾ ਹੀ ਬਾਬਾ ਖਤਮ ਸਿੰਘ ਕੋਈ ਨਰਮ ਰਵੱਈਆ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਉਸਾਰੂ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਦਾਅਰਾ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਚ ਰਹੀ ਸੀ। ਅੱਖੀਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ. ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਵਕੀਲ, ਸ. ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ, ਸ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਵਕੀਲ, ਸ. ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨਕੋਟ ਸੇਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਜੋਨ ਸਿੰਘ ਉਤੇ ਆਧਾਰਤ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਨਰਮ-ਖਿਆਲੀ ਸਨ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਗੁਰਦਾਅਰਾ ਬਿੱਲ ਦਾ ਜੋ ਖਰਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਬਹੁਤ ਬਦਲਾਅ ਕਰ ਕੇ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 7 ਜੁਲਾਈ 1925 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਾਸ ਵੀ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਨੇ 28 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਉਪਰ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ 1 ਨਵੰਬਰ, 1925 ਨੂੰ ਇਹ ਐਕਟ ਬਾਕਾਇਦਿਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਨਾ 'ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦਾਅਰਾ ਐਕਟ, 1925 ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ

ਕੁੱਲ 150 ਮੈਂਬਰ ਹੋਣੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 120 ਮੈਂਬਰ ਬਾਲਗ ਸਿੱਖ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, 14 ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਣੇ ਸਨ ਤੇ 12 ਮੈਂਬਰ ਸਿੱਖ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਵੱਲ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਭਾਵ ਕਿ ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, ਸਿੱਖ ਰਿਆਸਤਾਂ ਉਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ ਤਥਤ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਥਤਾਂ ਦੇ ਚਾਰੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਜਥੇਦਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕੁੱਲ 150 (120+14+12+4) ਮੈਂਬਰ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਚਾਰ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੁਣ ਹੈ। ਪਿੱਛੋਂ ਤਥਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੰਜਵੇਂ ਤਥਤ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇ ਕੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਤਥਤ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਚਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਪੰਜ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 150 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਕੇ ਕੁੱਲ 151 ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਤਰਮੀਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੁਝ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਡਬਲ ਕਰਕੇ 170 ਤਕ ਵਧਾ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਸਾਰ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਬੈਠੀ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸਿਪ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਲੀਡਰਸਿਪ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜਿਆ, ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸਰਤ ਲਗਾਈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਸਿੱਖ ਨੇਤਾ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸਿਪ ਸਾਹਮਣੇ ਨਵਾਂ ਧਰਮ-ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਅੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਲੀਡਰਸਿਪ ਇਸ ਨਵੇਂ ਸੁਆਲ ਤੇ ਜੈਤੌਰੇ ਅਤੇ ਨਾਥੇ ਦੋ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਉਕਾ ਹੀ ਭੁੱਲ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਰੱਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੰਬਲਤ੍ਤਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਨੇਤਾ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ-ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕੌਣ ਕੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੈ ਕੌਣ ਕੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ। ਹੁਣ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਨਾ-ਮੰਨ ਕੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੋ ਬਣ ਗਏ ਸਨ।

ਸਰਤ ਮੰਨ ਕੇ ਰਿਹਾ ਹੋਣ ਦੇ ਹਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ. ਬਹਾਦਰ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਇਹ ਨੇਤਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਕੇ ਚੱਲ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਧੜੇ ਦੇ ਨੇਤਾ ਬਾਬਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ, ਝਬਾਲਈ ਭਰਾ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸ਼ਾਂਤੀ-ਵਿਵਸਥਾ ਬਣੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਡਾਇਟਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਧੜੇ ਨੂੰ ਸਰਤ ਮੰਨ ਕੇ ਰਿਹਾ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਧੜਾ ਜਿੱਦ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧੜੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਕੱਟਤ-ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਸਰਤਾਂ ਮੰਨ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਧੜਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੜੀ ਕਰਕੇ ਬੈਠਾ ਕਾਂਗਰਸ-ਪੱਧੀ ਧੜਾ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋ ਕੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਧੜੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਾਇਦ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੰਡੀਆਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਉਥੇ ਹੁਣ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧੜੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਤਨ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ 'ਤੇ ਪਾਸ਼ਿਆ ਸੀ।

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੁਨ, 1926 ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ-ਪੱਖੀ ਬਾਬਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਯਤਾ ਬਹੁ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ. ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿ. ਸੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਧੱਤ ਦੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਰ ਹੋਈ ਸੀ। ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਡੀ. ਸੀ. (ਅੰਗਰੇਜ਼) ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਇਸ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਰਬਸ਼ੀਮਤੀ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਂ 'ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਰੱਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਂ 'ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਟਰਲ ਐਨਕਟ' ਸੀ।

ਇਥੇ ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਉਹ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਐਲਾਨ 15 ਨਵੰਬਰ, 1920 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ਾਠੀਆ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਉਹ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਜੂਨ, 1926 ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਵੈਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। (ਜਾਨੀ ਸਾਡਾ 14 ਵੇ)

ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਚੇ ਦੀਆ ਭੇਜਿ

ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਪਹਲੇ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਪਿਛਦੇ ਵਿਚ ਜਨਮੇ ਅੱਤੇ ਸਿਖ ਧਰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੋਈ ਮਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਾਈ, ਭਾਈ ਲੇਹਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਅੰਗ ਲਗ ਕੇ ਅੰਗਰ ਬਣਾ ਕੇ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਅਮਰੂ ਨੂੰ ਨਿਤਾਨਿਆ ਦਾ ਤਾਣ, ਨਿਆਸਰਿਆ ਦਾ ਆਸਰਾ, ਆਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਰ ਦਿਤੇ ਅੱਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਬਣਾ ਦਿਤਾ। ਉਸ ਉਪਰੋਤੂ ਇਹ ਗੁਰਾਈ ਚੌਥੇ ਨਾਨਕ ਸੋਚੀ ਵੱਸ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਂਤੀ ਦੇ ਪੁੰਜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਬਨੇ। ਇਹ ਪੰਜੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤਾ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅੱਤੇ ਬਾਬੇ ਕਿਆਂ ਅੱਤੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਰੋਧ ਵਾਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਰੋਧ ਘਟ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਦੀ ਕੁਖ ਵਿਚੋਂ, ੧੫੯੮ ਦੀ 19 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ, ਇਕ ਲਾਲ ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਾਲੀ ਵਿਖੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਅੱਤੇ ਗੁਰੂ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਛੇਹੇਰਟਾ ਖਹ ਲਗਵਾਇਆ ਅੱਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਗਿਆ ਕੇ—

ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਚੇ ਦੀਆ ਭੇਜਿ ॥
ਚਿਰੁ ਜੀਵਨੁ ਉਪਜਿਆ ਸੰਜੋਗਿ ॥

ਉਦਰੈ ਮਾਹਿ ਆਇ ਕੀਆ ਨਿਵਾਸੁ ॥
ਮਾਤਾ ਕੈ ਮਨਿ ਬਹੁਤ ਬਿਗਾਸੁ ॥੧॥

ਜੰਮਿਆ ਪੂਤ ਭਗਤ ਗੇਵਿਦ ਕਾ॥

ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਸਭ ਮਹਿ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰ ਕਾ॥

ਰਹਾਉ॥

ਦਸੀ ਮਾਸੀ ਹੁਕਮਿ ਬਾਲਕ ਜਨਮੁ ਲੀਆ॥

ਮਿਟਿਆ ਸੋਗੁ ਮਹਾ ਅਨੰਦੁ ਬੀਆ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਖੀ ਅਨੰਦੁ ਗਾਵੈ॥

ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕੈ ਮਨਿ ਤਾਵੈ॥੨॥

ਵਧੀ ਵੇਲਿ ਬਹੁ ਪੀਤੀ ਚਾਲੀ॥

ਧਰਮ ਕਲਾ ਹਰਿ ਬੰਧਿ ਬਹਾਲੀ॥

ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਵਾਇਆ॥

ਭਏ ਅੰਚਿਤ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਇਆ॥੩॥

ਜਿਉ ਬਾਲੁ ਪਿਤਾ ਉਪਰਿ ਕਰੇ ਬਹੁ ਮਾਣ॥

ਬੁਲਾਇਆ ਬੋਲੈ ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣ॥

ਗੁਰੀ ਛੰਨੀ ਨਾਹੀ ਬਾਤ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕੁ ਤੁਠਾ ਕੀਨੀ ਦਾਤ॥

॥੪॥੨॥੧੦੧॥ {ਪੰਨਾ 396}

ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਉਪਰ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਲਗਭਗ ਤਿਨ ਸਾਲ 1594 ਤੋਂ 1597 ਤਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਹਾਂਗੀਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਤੱਠੀਆਂ ਤੋਹਮਤਾਂ ਲਗ ਕੇ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਯਾਸਾ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਸਹੀਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਖੂਨ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਇਸ ਲਈ ਡਿਗਰ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕੇ ਜੇ ਕਰ ਖੁਨ ਦੇ ਕਤਰੇ ਜਮੀਨ ਉਪਰ ਛਿਗਣੇ ਤੋਂ ਹੋਣਗੇ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਹੀਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਜਾਣ

ਕਹਾਣੀ

ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਮੇਹ

ਤਿਉਤੀ ਤਾਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਹੀ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹੀ ਰਹੀਂਦੀ। ਕੱਸ ਕੇ ਡੋਰੀ ਨਾਲ ਬੰਨੀ ਸਫੇਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਦਾਊਂ ਉਸ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕਰਦੀ ਜਾਪਈ। ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਸਕਰਾਂਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਖਿੜਖਿੜਾ ਕੇ ਹੱਸਣਾ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸ ਰਿਹਾ।

ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੱਤਕੀ ਪਾ ਕੇ ਸੁਪਰਡੈਟ ਬਣਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਨੌਜਾਨਾਂ ਕਲਰਕ ਮੀਨਾ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਈ ਖਿੜੇ ਪੈ ਗਈ ਸੀ।

'ਸਰ, ਪਾਰਟੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਲੈ ਕੇ ਈ ਰਹਾਂਗੇ। ਕਿੰਨੇ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਦੁ ਤਸੀਂ। ਤੱਤਕੀ ਪਾ ਕੇ ਵੀ ਇੱਥੇ ਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰਹਿ ਗਏ ਓ।'

ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਤੱਤਕੀ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਬਦਲੀ ਦੀ ਆਸ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਉੱਪਰ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਮੁਸਕਰਾਏ ਬਿਨਾ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕਿਆ।

ਉਹਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਆਈ ਇਸ ਇਕ ਪਲ ਦੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਨੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਖਲਬਲੀ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਰਾਮ ਲਾਲ ਕਲਰਕ ਬੋਲਿਆ, "ਅੱਜ ਤਾਂ ਮੀਂਹ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉ।"

ਮੀਨਾ ਆਖਰ ਵੀਹ ਦਾ ਇਕ ਨੌਟ ਸੁਪਰਡੈਟ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕਵਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਈ ਗਈ। ਸਮੇਂ ਮੰਗਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਸੀ ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਦੌਰਾਨ ਸੁਪਰਡੈਟ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੱਤਕੀ ਪਾ ਕੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹਦੇ ਮੱਥੇ ਦੀ ਤਿਉਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਢੰਘੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਮੀਨਾ ਨੂੰ ਦਾਚ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਮਹਾਂ ਕੰਜੂਸ ਅਤੇ ਮਹਾਂ ਖੁਸ਼ਕ ਬੰਦੇ ਕੋਲੇ ਵੀਹ ਦਾ ਨੋਟ ਕਵਵਾ ਲਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਵਦੀਆ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ਕ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

"ਅਫਸਰ ਬਣ ਗਿਆ ਨਾ ਹੁਣ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਰੁਖਾ ਹੋ ਗਿਆ।" ਮੁਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਟਾਈਪਿਸਟ ਨੇ ਟਾਈਪ

ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਦਿਨ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ।

"ਹਾਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਠੀਕ ਐ। ਅਫਸਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਈ ਰਹਿੰਦੇ ਐ।" ਰਾਮ ਲਾਲ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਦੀ ਤਾਈਦ ਕੀਤੀ।

"ਪਰ ਸਾਰੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਸਾਡਾ ਇਕ ਗੁਆਂਢੀ ਵੀ ਸੁਪਰਡੈਟ ਐ। ਉਹ ਤਾਂ ਹਸਾ ਹਸਾ ਕੇ ਛਿੱਡੀ ਪੀਡੀਂ ਪਾ ਦਿੱਦੇ।" ਮੀਨਾ ਨੇ ਰਾਮ ਲਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ।

ਇਕ ਦਿਨ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਦਲੀ ਹੋ ਗਈ। ਸਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਈਅਂਡ ਦੇਣ ਲੱਗੇ।

"ਚਲੋ, ਤੁਹਾਡਾ ਤਾਂ ਇਸ ਮਨਹਸ ਸੁਪਰਡੈਟ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੋਇਆ।" ਮੀਨਾ ਨੇ ਖਸੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਡਿਆਂ ਆਖਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਆਏ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਡਰਾਉਣ ਲੱਗੇ। "ਬਚ ਕੇ ਰਹੀਂ ਸੁਪਰਡੈਟ ਤੋਂ। ਇਕ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਦੇ ਹੱਸਣਾ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ, ਕਦੇ ਉੱਚੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ। ਤੀਜੇ, ਉਹ ਇਕ ਇਕ ਆਖਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਗਲਤੀਆਂ ਕੱਢਦੇ।" ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਮ ਲਾਲ ਨੇ ਇਕੋ ਸਾਰੇ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।

ਸੱਜਣ, ਸਿੰਘ, ਜਿਹੜਾ ਪਿਛਲੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਰੋਣਕ ਸੀ, ਇੱਥੇ ਕਿਵੇਂ ਚੁਪ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਹਰ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਟਾਂਡੀ ਦੀ ਇਕ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਉਹਦੀ ਆਦਤ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਇਕ ਦਮ ਚੁਪ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਸੁਪਰਡੈਟ ਦੇ ਕੈਬਿਨ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ, ਉਹਦਾ ਦਿਲ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਂਦਾ। ਝਕਦਾ ਝਕਦਾ ਉਹ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰਦਾ। 'ਜੀ ਸਰ, ਜੀ ਸਰ' ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰਹੇਜ਼ ਕਰਦਾ।

ਇਸ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਲੰਘੇ ਦੋ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਰਗੇ ਜਾਪੇ। ਪਰ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਕ ਚਮਤਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖਿਆ।

ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਸੁਪਰਡੈਟ ਦੇ ਕੈਬਿਨ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਖਿੜਖਿੜਾ ਕੇ ਹੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੁਪਰਡੈਟ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਨਰਮੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਂਤ

317-372-7941

ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਜੁਅਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੈਬਿਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾ ਕੇ ਹੋ ਰਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਸੁਣ ਸਕੇ। ਸਾਰੇ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲੱਗੇ।

ਹੁਣ ਸੇਵਾਦਾਰ ਕੇਤਲੀ ਵਿਚ ਚਾਹ ਲੈ ਕੇ ਸੁਪਰਡੈਟ ਦੇ ਕੈਬਿਨ ਵਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੱਥ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਇਕ ਲਿਫਾਂਡਾ ਵੀ ਸੀ।

ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬੇਸਬਰੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਗਈ ਸੀ।

"ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ ਯੂਡ ਦਿੱਤੇ ਕੁਝ, ਸੁਪਰਡੈਟ ਸਾਬੂ ਤੇ।" ਰਾਮ ਲਾਲ ਬੋਲਿਆ।

"ਹਾਂ, ਗੱਲ ਤਾਂ ਕੁਝ ਐਸੀ ਈ ਲੱਗਦੀ ਐ।" ਮੀਨਾ ਨੇ ਛੱਡ ਉਸ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ।

ਹੁਣ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬੋਲੈਨੀ ਵਧ ਗਈ ਸੀ।

ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਬਡਾ ਈ ਖੁਸ਼ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ। ਰਾਮ ਲਾਲ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਨਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਉੱਠਕੇ ਇਕ ਚਿੱਠੀ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਬਾਹਨੇ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਕੋਲ ਜਾ ਬੈਠਿਆ।

"ਯਾਰ, ਤੁਂ ਤਾਂ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਮੋਰਚਾ ਮਾਰ ਲਿਐ। ਕੀ ਖੁਆਇਸੈ ਸਾਬੂ ਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ?"

"ਜਲੰਬੀਆਂ ਸੀ, ਗਰਮ ਗਰਮ।"

"ਕਮਾਲ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸਭ ਕੁਝ?" "ਬੱਸ ਯਾਰ ਹੋਣਾ ਕੀ ਏ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ਲੱਗਦਾ ਏ ਤੁਸੀਂ ਰੁਹੜੀ ਓ? ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਹਾਂ ਜੀ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁੱਛਿਆ। ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ, ਲਾਹੌਰ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਏਧਰ ਈ ਜੰਮਿਆ। ਸਾਡਾ ਬਾਪੂ ਲਾਹੌਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਈ ਰਹਿੰਦਾ ਏ। ਬੱਸ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸੁਣਦਿਆਂ ਈ ਸਾਬੂ ਨੇ ਉੱਠ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਜੰਡੀ ਚੰਡੀ ਲੈ ਲਿਆ। ਆਖਣ ਲੋਗੇ ਮੈਂ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਜੰਮ ਪਲ ਆਂ। ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਮੈਂ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਹਵਾ ਖਾਧੀ ਏ। ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆਈ। ਬੱਸ ਏਨੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਐ।"

ਰਾਮ ਲਾਲ, ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੱਸੇ ਜਾਦੂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਬਾਕੀਆਂ ਵੱਲ ਹੋ ਤੁਹਿਆ।

ਚੁਟਕਲੇ

ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਚੋਰੀ

ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਜੀਰੀ ਦੀ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ- ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਕਿਸਾਨ ਬੋਲਿਆ- ਪੁਲਿਸ ਆਵੇਗੀ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਕਣਕ ਵੀ ਗੁਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ।

ਭਾਕੂਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ

ਭਾਕੂ- ਆਓ ਹਿਸਾਬ ਤਾਂ ਲਗਾਓ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਲੁੱਟ ਵਿਚ ਕੀ ਪੱਲੇ ਪਿਆ ਹੈ? ਸਾਬੀ- ਵਾਹ ਯਾਰ, ਹੁਣ ਤੰਤੁ ਨਾ ਕਰੋ, ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬੱਕ ਗਿਆ ਹਾਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹੁ ਸਵੇਰ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹ ਲਵਾਂਗੇ।

ਰਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ

ਰਾਤ ਦਾ ਵਕਤ ਸੀ, ਸੁਨਸਾਨ ਸੜਕ ਤੇ ਸੜਮਾ ਜੀ ਇਕੱਲੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਚਾਨਕ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਗੇ ਆਏ। ਇਕ ਬੋਲਿਆ, ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਕ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਹੈ? ਸੜਮਾ ਜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਬਘਰਾ ਗਏ, ਫਿਰ ਕਿਹਾ, ਹਾਂ, ਬਿਲਕੁਲ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ? ਆਦਮੀ, ਅਸੀਂ ਬੱਸ ਸਿੰਕਾ ਉਛਾਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਝਗੜਾ ਨਿਪਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਸੜਮਾ ਜੀ (ਬੋਡੂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋ ਕੇ) ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਆਦਮੀ, ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਸੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਲਵਾਂਗੇ, ਬੱਸ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਘੱਟੀ ਕੌਣ ਕੋਣ ਰੱਖੇਗਾ।

ਇਕ ਸ਼ਰਾਬੀ

ਇਕ ਸ਼ਰਾ

ਐਸਿਡਿਟੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਿੱਕਤਾਂ ਅਤੇ ਬਚਾਅ

ਅਕਸਰ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਥੱਟਾ-ਥੱਟਾ ਜਿਹਾ ਫੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕਦਮ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਲਟੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਪੇਟ ਵਿਚ ਜਲਣ ਵੀ ਹੋਣ ਲੰਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਿੱਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸਮਝ ਜਾਓ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਸਿਡਿਟੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਐਸਿਡਿਟੀ ਦੀ ਦਿੱਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਖਦੇ ਹੀ ਪੇਟ ਵਿਚ ਜਲਣ ਜਿਹੀ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਐਸਿਡਿਟੀ ਦੀ ਦਿੱਕਤ ਤਾਂ ਜਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਆਇਲੀ ਖਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਐਸਿਡਿਟੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦਿੱਕਤ ਜਿਆਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਿੱਕਤ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਲਾਈਫ ਸਟਾਈਲ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਏਥੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਖਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਕਿਤੇ ਉਸਦਾ ਅਸਰ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਸਿਡਿਟੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਐਸਿਡ ਰਿਫਲਕਸ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਮੋਡੇਗਲ ਸਪਲਿੰਟਰ ਗੈਸ ਨੂੰ ਐਸ਼ੇਡੇਗਸ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਟੋਮਕ ਅਤੇ ਅਸ਼ੇਡੇਗਸ (ਬੋਨ ਨਾਲੀ) ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪੇਟ ਅਤੇ ਛਾਡੀ ਵਿਚ ਜਲਣ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਮੌਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਸਹੀ ਰੱਖੋ!

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਲਟੇ ਹੱਥ ਵੱਲ ਸੌਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਲਟੇ ਯਾਨਿ ਬੱਬੀ ਕਰਵਟ ਸੋਣਾ ਪੇਟ ਦੇ ਲਈ ਸਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਸੋਵੋਂ, ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਬੋਤ੍ਤਾ ਉਚਾ ਕਰਕੇ ਸੋਵੋਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਛਾਡੀ

ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਬੈਡ ਨਹੀਂ ਹਨਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਹਾਣੇ ਤਕੀਏ ਜਾਂ ਕੋਈ ਉਚੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕਦੀ ਤਾਂ ਐਸਿਡਿਟੀ ਆਪਣੇ

ਆਪ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਣ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਣੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਠੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦਿੱਕਤ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਪੇਪਟਿਕ ਅਲਸਰ ਵਿਚ ਵੀ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਸਿਡਿਟੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਲਈ ਅੰਡੇਸ਼ਕੇਪੀ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਜਿਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਐਸਿਡਿਟੀ ਦੀ ਦਿੱਕਤ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੋਂ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ। ਆਪਣੇ ਖਾਣੇ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰੋ, ਜਿਹਨਾਂ ਤੋਂ ਐਸਿਡ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ

ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਥਾ ਕੇ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਚਥਾ ਕੇ ਖਾਣਾ ਨਾਲ ਸਲਾਈਵ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਜਮ ਹੋਣ ਵਿਚ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਐਸਿਡਿਟੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ। ਸਲਾਈਵ ਇਕ ਨੈਚੂਰਲ ਐਲਕਲਾਈਨ ਹੈ, ਜੋ ਨੈਚੂਰਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਐਸਿਡ ਨੂੰ ਲਾਰ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਿੰਟ ਦੇ ਸਵਾਦ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਕਢ ਸਿਰਪ ਨਾ ਪੀਓ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਿੰਟ ਐਸਿਡ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਿਆਦਾ ਵਧਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਐਸਿਡਿਟੀ ਵਰਗੀ ਦਿੱਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਓ। ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਠੰਡਾ ਪਾਣੀ ਪੀਓ,

ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਣੀ ਐਸਿਡਿਟੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਵੇਰੇ ਉਠ ਕੇ ਹਲਕਾ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਪੀਓ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਖਾਣਾ ਨਾ ਖਾਓ। ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਾਹਿਲੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਹਜਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੌਣ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 4 ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਣਾ ਖਾਓ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਖਾਣਾ 8 ਵਜੇ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਖਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਭੁੱਖ ਲੱਗੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਖਾਓ, ਪਰ ਬੋਤ੍ਤਾ ਬੋਤ੍ਤਾ ਕਰਕੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਣਾ ਸਕਿਪ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾ ਪਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਚਕਾਰ ਕਦੀ ਖਾਣਾ ਨਾ ਖਾਣਕਾਰਨ ਜਦੋਂ ਭੁੱਖ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਆਦਾ ਖਾਧਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਆਦਾ ਖਾਣਾ ਨਾਲ ਹਜਮ ਹੋਣ ਵਿਚ ਦਿੱਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਐਸਿਡ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਖਾਓ, ਪਰ ਟਾਈਮ ਨਾਲ ਖਾਓ।

ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅੱਠ ਉਪਾਂ

ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਫਿੱਟ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਚੰਗਾ ਖਾਣਾ ਖਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲਰ ਕਸਰਤ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹੋ ਪਰ ਆਖਿਰ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਮਾਗ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾ ਸਕਣਾ ਵੀ ਸੌਂਖਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਸੱਜਾ ਹਿੱਸਾ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਖੱਬੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਵਕਤ, ਲਿਖਦੇ ਵਕਤ ਵਰਗ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਕਤ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਖੱਬਾ ਹੱਥ ਰੱਖ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 50 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚ ਹੋਈ ਇਕ ਖੋਜ ਵਿਚ ਇਹ ਦਿੱਕਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਦਿਮਾਗ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

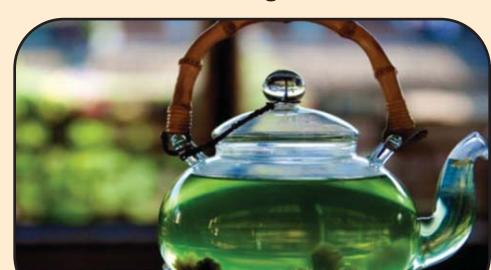
ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਵਧਾਵੇ ਇਕਾਗਰਤਾ

ਬਿਨਾਇਨ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਐਸਿਡ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰੀ ਚਾਹੀ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਤਣਾ ਉਤਪਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਚਿੱਤਾ ਦੁਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕਾਗਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜਾਪਾਨੀ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਆਫ ਨਿਊਰੋਫਾਰਮਾਕੋਲੋਜੀ ਵਿਚ ਛੱਪੇ ਇਕ ਲੇਖ ਮੁਤਾਬਕ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਵੀ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੈਫੀਨ ਬਕਾਵਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਅਤੇ ਇਕਾਗਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੀਕਾਲ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਟਾਮਿਨ ਬੀ- ਵਿਟਾਮਿਨ ਬੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਅਲਜਾਇਮਰ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਆਕਸਫੋਰਡ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਤੱਕ ਸਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਬਜ਼ੁਰਗ ਲਗਾਤਾਰ ਦੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਰੈਗੂਲਰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਬੀ ਦੀ ਫਿਲਮੋਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਅਲਜਾਇਮਰ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹਰੀਆਂ ਪੱਤੇਦਾਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਅੰਡੇ, ਮੀਟ ਮੱਛੀ ਆਦਿ ਐਮੀਨਾ ਐਸਿਡ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਉਮਰ ਸੰਬੰਧੀ ਦਿਮਾਗ ਸੁੰਗਤਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਿਆਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਿਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ

ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਗੀਅੰਕਸ਼ਨ ਟਾਈਮ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਵੀ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸ਼ਿਤੀ ਵਿਚ ਦਿਮਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਪੀਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸ਼ਿਤੀ ਵਿਚ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਪੀਂਦੀ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੋਰ ਗਿਸਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਖਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇੱਗਲੈਂਡ ਦੀ ਇਕ ਖੋਜ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੇਜ (ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਵਨਸਪਤੀ) ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਹਲਕੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਐਕਟੀਲਕੋਲੋਈਨ ਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਅੰਟ

ਪ੍ਰੈਗਨੈਂਸੀ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਖੁਦ ਵੀ ਕਰੋ ਖਿਆਲ

ਪ੍ਰੈਗਨੈਂਸੀ ਯਾਨਿ ਗਰਭਕਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਅਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਭੁੱਲ ਨਾਲ ਗਲਤ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਡਾ ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਸੌਣਾ-ਆਰਾਮ ਕਰਨਾ, ਐਕਸਰਸਾਈਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਚੈਕਅਪ ਕਰਵਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਆਪਣਾ ਅਤੇ ਗਰਭ ਵਿਚ ਪਲ ਰਹੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਡਾਈਟ ਦਾ ਰੱਖੋ ਧਿਆਨ:

ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਤਸੀਂ ਕਿਸੇ ਡਾਈਟੀਸ਼ੀਅਨ ਤੋਂ ਡਾਈਟ ਚਾਰਟ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਬਹਾਰ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਣ ਦੀ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦੇਵੇ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਾਹਰ ਦਾ ਖਾਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰੈਗਨੈਂਸੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਚੈਕਅਪ ਕਰਵਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਆਪਣਾ ਅਤੇ ਗਰਭ ਵਿਚ ਪਲ ਰਹੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਲੂ ਭਟੂਰੇ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ

ਮੈਦਾ- 2 ਕੱਪ
ਨਮਕ- ਅੱਧਾ ਛੋਟਾ ਚਮਚਾ (ਸਵਾਦ ਮੁਤਾਬਕ)
ਉਬਲੇ ਆਲੂ- 2-3
ਦਹੀ- 1/3 ਕੱਪ
ਤੇਲ- 1 ਟੇਬਲ ਸਪੂਨ ਮੈਦੇ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਲਈ
ਤੇਲ- ਭਟੂਰੇ ਤਲਣ ਲਈ
ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ:

ਉਬਲੇ ਆਲੂਆਂ ਨੂੰ ਛਿੱਲ ਕੇ ਕੱਢੁਕਸ ਕਰ ਲਈ, ਫਿਰ ਇਕ ਬਰਤਨ ਵਿਚ ਮੈਦੇ ਨੂੰ ਛਾਣ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ 1 ਚਮਚਾ ਤੇਲ, ਦਹੀ, ਮੈਸ ਕੀਤੇ ਆਲੂਆਂ ਨਮਕ ਪਾ ਕੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਾ ਲਈ, ਹੁਣ ਇਸ ਵਿਚ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪਾਣੀ ਪਾਊਂਡ ਹੋਏ ਪੂਰੀ ਦੇ ਆਟੇ ਨਾਲ ਨਰਮ ਅਤੇ ਚਪਾਤੀ ਦੇ ਆਨੇ ਨਾਲ ਸਖਤ ਆਟਾ ਗੁੰਨ ਲਈ, ਤਿਆਰ ਆਟੇ ਨੂੰ 15-20 ਮਿੰਟ ਦੇ ਲਈ ਢਕ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿਓ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਢੁੱਲ ਕੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸੈਟ ਹੋ ਜਾਵੇ,

ਜਿਆਦਾ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੈਲੈਂਸਡ ਡਾਈਟ ਲਈ ਅਤੇ ਖਾਣ ਵਿਚ ਕੈਲੋਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘੱਟ ਨਾ ਕਰੋ।

ਅਲਕੋਹਲ ਤੋਂ ਬਚੋ

ਸਮੋਕਿੰਗ ਅਤੇ ਡਿੰਕਿੰਗ ਇਸ ਵਕਤ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਕਰੋ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੁਝ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਹਿਣ ਕਿ ਪ੍ਰੈਗਨੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ। ਪ੍ਰੈਗਨੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨਾ ਘਤਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੈਰ ਲਈ ਜਾਓ

ਪ੍ਰੈਗਨੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਵੇਰੇ-ਸ਼ਾਮ ਸੈਰ ਕਰਨੀ ਆਸਾਨ ਕਸਰਤ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹੋ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹੋ।

ਪ੍ਰੈਗਨੈਂਸੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਧਿੱਠ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਸੌਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਰੀਤੀ ਦੀ ਹੱਡੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਅ ਪਵੇਗਾ। ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਰਵਟ ਲੈ ਕੇ ਸੌਂਵੋ। ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਕਰਵਟ ਲੈ ਕੇ ਸੌਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਕਸੀਜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਆਲੂ ਭਟੂਰੇ ਦਾ ਆਟਾ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਕ ਕਤਾ ਵਿਚ ਤੇਲ ਗਰਮ ਕਰੋ, ਹੱਥ ਤੋਂ ਸ੍ਰੁਕਾ ਆਟਾ ਲਗ ਕੇ ਗੁੰਨੇ ਆਟੇ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਨਿੰਬੂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਪੇਂਡੇ ਬਣਾ ਲਈ। ਇਕ ਪੇਂਡੇ ਨੂੰ ਸੁੱਕੇ ਆਟੇ ਵਿਚ ਲਪੇਟ ਕੇ ਚਲਕੇ ਤੇ ਵੇਲਣ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਗੋਲ ਗੋਲ ਜਾਂ ਲੰਮਾ ਆਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਪਰਾਂਠੇ ਜਿੰਨੇ ਮੋਟਾ ਵੇਲ ਲਈ।

ਹੁਣ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹੋਏ ਭਟੂਰੇ ਨੂੰ ਗਰਮ ਤੇਲ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਕਤਫ਼ੀ ਨਾਲ ਦਬਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਤਲੇ, ਇਸਨੂੰ ਹਲਕਾ-ਹਲਕਾ ਕਤਫ਼ੀ ਨਾਲ ਦਬਾਓ, ਭਟੂਰਾ ਫੁੱਲ ਕੇ ਉਪਰ ਆ ਜਾਵੇ, ਹੁਣ ਇਸਨੂੰ ਪਲਟ ਪਲਟ ਕੇ ਦੌੱਂਵੇਂ ਪਾਸਿਉ ਹਲਕਾ ਬਾਉਨ ਹੋਣ ਤੱਕ ਤਲੇ, ਫਿਰ ਤਿਆਰ ਭਟੂਰੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੈਪਕੀਨ ਪੇਪਰ ਵਿੱਛੀ ਪਲੇਟ ਵਿਚ ਕੱਚ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਭਟੂਰੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਕੈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਤਲ ਕੇ ਕੱਚ ਲਈ। ਗਰਮ-ਗਰਮ ਅਲੈ ਭਟੂਰੇ ਨੂੰ ਮਸਾਲਾ ਚਣਾ, ਛੋਲੇ, ਅਚਾਰ, ਚਟਣੀ ਜਾਂ ਮਟਰ-ਛੋਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਅਨੰਦ ਲਈ।

ਪੁਰੀਆਂ

ਡਾਕਟਰੀ ਕੋਰਸਾਂ 'ਚ ਖਾਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨੀ ਸੀਟਾਂ

ਡਾਕਟਰੀ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲੇ ਸਬੰਧੀ ਹਰ ਸਾਲ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੁਕਤੇ ਉਤੇ ਵਿਵਾਦ ਬੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਕੇ ਉਚ-ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੱਕ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਅੰਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਖਵੇਂ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀ.ਡੀ.ਐਸ. ਦੀਆਂ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀਟਾਂ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਹਨ। ਅੰਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸੱਤ ਵੱਜਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਕਮਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਮੌਦੇਨਜ਼ਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸਚਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੋ ਨਰਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਣ।

TRAVEL FOR LESS INC.

INDIA | PAKISTAN | EUROPE

ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਜਾਣ ਲਈ ਸਮਝੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲੈਣ ਦੇ ਚਾਹੁੰਨ ਹੋ ਤਾਂ ਟਿਕਟ ਖੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਾਲ ਕਰੋ।

CST NO : 2031914-40

Fremont Office

TRAVEL FOR LESS INC
39156 STATE STREET
FREMONT CA - 94538
510-791-330

San Jose Office

TRAVEL FOR LESS INC
2850 Quimby Rd, Suite 150
Sanjose Ca 95148
408-791-2600

BUY TRAVEL TICKETS
AT WHOLESALE PRICE

Open 7 days
a week

Still searching seats for
December travel to
INDIA
Call us for special fares

3RD TIME
IN A ROW
2011
BEST OF
FREMONT
AWARD

510.791.3300 (Fremont)
408.791.2600 (San Jose)
916.419.4323 (Sacramento)
559.892.0009 (Fresno)
661.829.4467 (Bakersfield)

Serving the Bay Area Since 1996

Fax: 510.791.3361 | Email: info@letsflyhome.com

www.letsflyhome.com

State Bank of India
CALIFORNIA

ਭਾਰਤ ਦੇ 68ਵੇਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ
ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲ
ਸਮੂਹ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

State Bank of India California

Shri Navdeep Sood

**Manager and VP
Branch- Fremont,
California**

SBI
CALIFORNIA

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਕਾਊਂਟ
ਪੈਲ੍ਗੁਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਨਾਲ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਅਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ

39148 Paseo Padre Parkway Fremont, CA 94538

ਸ੍ਰੀ ਨਵਦੀਪ ਸੂਦ
510 790 1850 (M),
510 790 2196 (Fax)